HF 30

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

119.

MUNKÁSHOZGALMI INTÉZET KÖNYVTÁRA

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1944 JUL 11
óra perc
ÁTVETTE

1944. JÚLIUS 12. — IV. ÉVFOLYAM 28. SZÁM

BUDAPEST, 1944.

ÁRA:
40
FILLÉR

FOGOLY AMERIKAI EJTŐERNYŐS NORMANDIÁBAN

LÁNGOL A

A NÉMET VÉDŐÁLLÁSOK KÖRÜL mindenütt kanadai ejtőernyős vadászok holttestei hevernek... Egyenként, vagy kis csoportokban morzsolják fel a támadókat az őt frontot járt gránátosok! Véreznek a demokráciák az európai vár előterében — s az eredmény eltörpül a kegyetlen veszteségek mellett

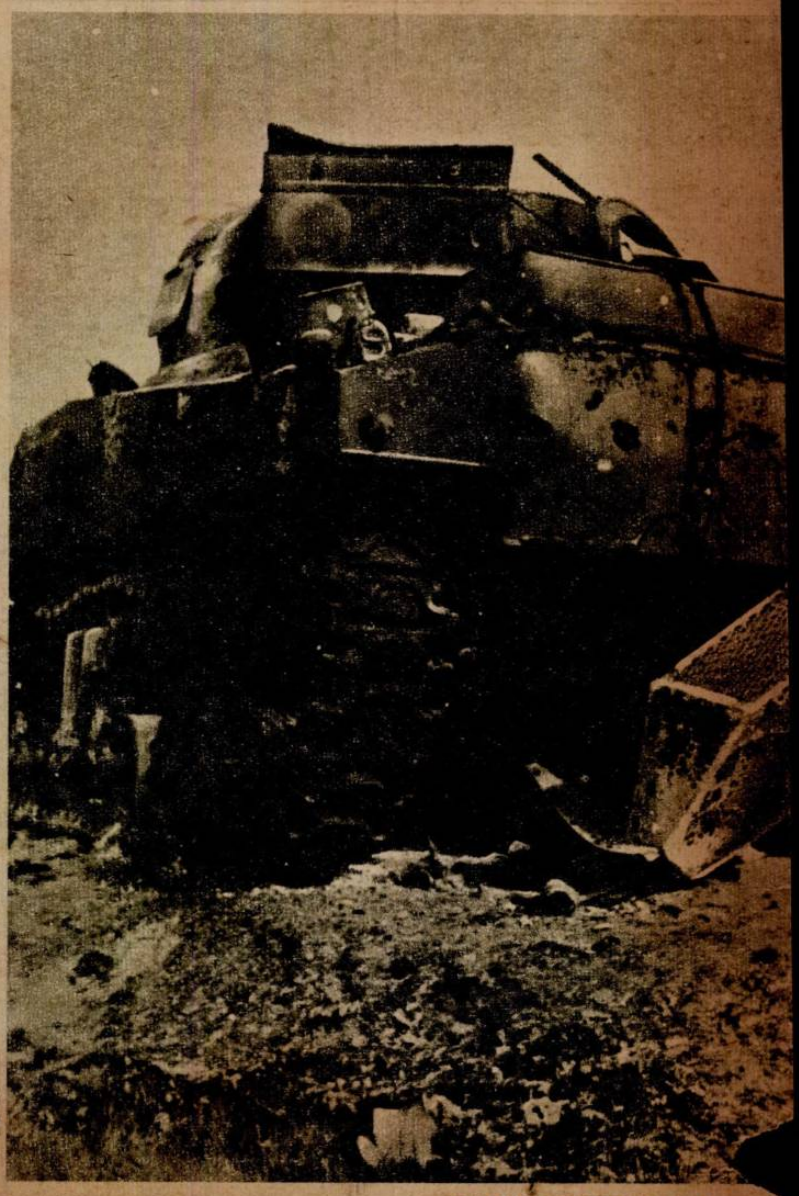

SZÁZÁVAL PUSZTULNAK EL az amerikai nehéz harckocsik az Odon körül szakadatlanul tomboló páncélos csatában. A számbeli túlsúllyal szemben a német elhárító fegyverek minőségi fölénye mindig érvényesül...

SAINT LO TÉRSÉGÉBEN új tartalékokat vonultat fel Rundstaedt vezértábornagy. A védelmi állásokba a terep kitűnő fedezéke mögött zavartalanul jutnak el a pihent gránátosok

LEGÉNYSÉGÉVEL EGYÜTT esett zsákmányul ez az angol partraszálló bárka az Orne térségében. A gránátosok megrohanták a homokpadra jutott járművet a mielőtt a Csatornán átkelt kanadaiak magukhoz térhettek volna meglepetésükből, már befejezték az európai háborút...

MENEKÜL A „SZABADÍTÓK" ELŐL a francia lakosság. Minden város és falu elnéptelenedik lassan, a nép nem várja be az invázlós csapatok közeledését ..

HARC NORMANDIÁÉRT!

GRÁNÁTOSOK A TÜZBEN... Mindenütt ellenállási fészkekbe ütköznek a támadó angolszászok, mert a német védelem gyakorlott csapatai évek óta ismerik a harcok színhelyét, minden talpalatnyi földjét a félszigetnek s ki is használják terepismeretüket

NÉGYCSÖVŰ GÉPÁGYÚ, a flandriai mezőn örködő ezer és ezer légelhárító közül. A mélytámadással kísérletező angolszász repülők a legváratlanabb helyekről kapják a megsemmisítő tüzet, — ez a titka a demokráciák óriási gépveszteségének

PÁNCÉLOSOK INDULNAK TÁMADÁSRA az amerikai szállítógéppel földre tett légi gyalogság ellen. Védekezésre nincs idő, néhány forró perc után vagy fogságba esik a csoport, vagy megsemmisül...

MINDENNAPOS LÁTVÁNY, hogy a fogságbaesett angol katonákon kitör a „front-téboly"... A földre szabadult pokolban, amely a normandiai partokon az inváziós seregeket fogadta, felőrlődnek az idegek, s hosszú ideig tart, míg a borzalmas emlékek, az őrjítő képek kimosódnak a fogoly agyából és lassan megnyugszik...

ERIKAI FOGLYOK elszállításukra várnak Tilly pályaudvarán. áros körül hullámzó súlyos páncélos csatában ezerszámra adták meg magukat az elhasznált idegzetű USA-katonák...

A MEGFESZÍTETT KRISZTUS
keresztje alatt, a Megváltó kiterjesztett karjának árnyékában gyűlik össze a földi ember szenvedésének és kálváriájának száz bizonyítéka: a feldúlt otthon, megcsúfolt bölcső maradéka... Megrendítő a kép s beszédes emléke marad a háborúnak, amelyben a tébolyult hatalmak az élet utolsó menedékét is szét akarták zúzni!

HÉTRŐL HÉTRE

V

Imrédy Béla

nagy megajánlási beszédéből közöljük a következő részleteket:

T. Ház! Háborúban vagyunk, ha sokan ebben az országban nem is akarják észrevenni. A háborúban elkerülhetetlen nehézségekkel kerülünk szembe, nélkülözéseket, kockázatokat, áldozatokat kell vállalnunk. Ezen semmiféle kormányrendszer és semmiféle kormány segíteni nem tud. Felelőtlenül járna az el, aki ezekért az elkerülhetetlen nehézségekért, bajokért, áldozatokért és veszélyekért a kormányt tenné felelőssé, de t. Ház, ami ezen az elkerülhetetlenen felül mutatkozik, azért igenis felelősség terheli a kormányt és meg kell állapítanom, hogy sajnos, van sok, amiért felelősség terheli...

Hiába hangzott el sok súlyos bírálat, a miniszter urak udvariasan megköszönték az objektív bírálatok keretében elhangzott egyes elismerő vagy koncedáló megállapításokat és lehetőleg nem feleltek a kérdésekre vagy kritikákra. A sajtó nagy része pedig harsonázta az egységet, az egyetértést és az ellenzéknek a kormány bölcsességét kidomborító és igazoló megállapításait s ezzel ferde világításba hozta az ellenzéket! A sajtócenzurának és a sajtóirányításnak ezzel a kezelésével a kormány meghiúsította a parlamentarizmus helyes működésének azt a kiegészítő garanciáját, amelyet a közvélemény és a parlamenti pártok közötti kapcsolat ápolása és fenntartása, elsősorban a sajtó útján kell hogy jelentsen. Nem kívánunk sokat, csupán annyit: tessék az ország közvéleménye előtt a valóságnak megfelelően feltárni azt, ami a parlamentben történik. Tessék hangot adni a bírálatnak, a tanácsnak, a kérdésnek, az aggódásnak, úgy ahogy elhangzott...

Amikor egy nemzet háborúban áll, akkor a külpolitikai és az ehhez kapcsolódó katonai célok követése vagy nem követése tekintetében nincs helye sem a liberális elnézésnek, sem a könnyelmű elbagatellizálásnak, de még az aggályoskodó formalizmusnak sem!..

A magyar soha áruló nem volt, nem is lesz, nem is tud azzá lenni, és ha valaki árulásba próbálná vinni, nem fogja engedni magát az árulásba beleszédíttetni, ezért biztos a mi politikai utunk és ezért nemcsak bűnös, hanem értelmetlen is minden olyan agitáció, amely ebben az irányban próbálja a közvéleményt befolyásolni, mert ennek összes eredménye csak az lehet, hogy a közvélemény egy része elveszti a helyes tájékozódást, hogy a két irányzat semlegesíti egymást, hogy a nemzeti lélek a kételyekben megrokkan, küzdőképességében ellankad és a nemzet sem az egyik, sem a másik irányban nem tud fellépni teljes erővel és ütőképességgel. Olaszország tragédiájának ez a legsúlyosabb része!..

Minden elfogultság és minden hangulatcsinálás nélkül is világosan meg kell mondanom, hogy mindazokat a magyar problémákat, amelyeket felvetettem, át és átszövi a zsidókérdés. Nem is vehetjük rossz néven, ha alapvető célkitűzéseik gyökeresen mások. A mi fegyvereinknek és nagy barátunk Németország fegyvereinek győzelme nem lehet az ő álmuk, törekvésük és ezért ők a kútforrásai az ellenpropagandának. Társadalmi és gazdasági téren is egyre erősebben érvényesül a zsidókérdés megoldatlanságának hatása. Ennek a kérdésnek a magyar mentalitásnak megfelelő, de gyökeres és minden részletet átfogó megoldása nélkül nincs igazi kibontakozás nehézségeinkből sem gazdasági, sem társadalmi sem szellemi, sem politikai téren...

Tiltakozunk a parlamenti küzdelem elértéktelenítése ellen. Követeljük ezért a parlamenti küzdelem becsületes keretek közé helyezését és követeljük a parlament és a közvélemény között a kapcsolat helyreállítását a parlamentben történtek hű közlésének szellemében.

Követeljük a magyar földreform nagy gondolatának továbbmunkálását, a háború hőseinek földhözjuttatását és a zsidó földbirtokoknak a parlament ellenőrzése mellett a magyar nép kezére adását.

Követeljük minden nyersanyagnak, minden termelési eszköznek, elsősorban a honvédelem és légvédelem, másodsorban pedig az életbevágó fontosságú nemzeti termelés biztosítását szolgáló felhasználását. Követeljük a feketepiac letörését és a közellátásnak az igazságosság és egyenlőség elvei alapján való rendezését, a pénz- és munkafrontján pedig célravezető gazdasági intézkedésekkel és ott, ahol kell, szigorú kényszerítő rendszabályokkal a fegyelem megszilárdítását. Kívánjuk a szociális szellemnek egész közéletünkben és társadalmi életünkben maradéktalan érvényesülését. Kívánjuk az összeférhetetlenség kérdésének rendezését és a közéleti tisztaság erkölcsi parancsának kivételt nem ismerő alkalmazását. Kívánjuk a lelkek békéjének és egységének helyreállítása miatt, a kommunista bűnözők kivételével általános politikai amnesztia előkészítését. Végül kívánjuk az ország hivatalos háborús céljait teljes mértékben magukévá tevő jobboldali politikai pártok és mozgalmak törvényes keretekben mozgó működésének biztosítását és ugyanakkor a háborús céljainkat megtagadó baloldali pártok, szervezetek és mozgalmak legerélyesebb ellenőrzését. Egyszóval követelünk egy minden vonatkozásban tiszta, egyértelmű és becsületes politikát, hogy a nemzet lelki egysége necsak szóvirág legyen, hanem legyőzhetetlen erőt adó valóság!..

Egyről pedig a szabadság szabadalmazott harsonásai nem szeretnek beszélni, arról, hogy ha a német erő megtörnék, vajjon eljöhetne-e Európa számára olyan világ, amelyben ilyen fogalmakról, mint haza, szabadság beszélni lehetne?..

Elég erősek vagyunk, hogy elbírjuk az igazságot, ezt hallottuk a túloldalról, hivatott ajkakról néhány nappal ezelőtt. Nem ijesztés a célunk, a bátort a veszély csak elszántabbá teszi. Aki a valóság tükörképét nem bírja el, az a veszély realitása előtt is kapitulálna. Már pedig a magyar nem fog kapitulálni! A győzelem dicsősége végül is a mi fegyvereinket fogja beragyogni. Ez az én törhetetlen bizodalmam...

T. Ház! Egy pillanatig sem kétlem, hogy jót akarnak a túloldalt, de mi is jót akarunk. Kényelmesebb és avatatlan füleknek jobban is hangzanék azt mondani ma: Ejh, ráérünk arra még!.. Oktalan hősködéssel vért ontani, felelőtlen magatartás, de határozatlansággal és kishitűséggel alkalmakat elszalasztani és éppen a mulasztások folytán kikerülhetetlen végzetekbe sodródni, még ezerszerte nagyobb bűn. És még egyet t. Ház, — igenis nagyszerű magyar jövőt akarunk és tudjuk, hogy ahhoz nekünk is győznünk kell. Mi leróttuk a véradót, de tudnunk kell és ez általános axioma, hogy a győzelmes hatalmak lakomáján sem jó szegény rokonnak lenni...

A magyar közönséget t. Ház rá kell döbbenteni arra, hogy miről van szó ebben a háborúban. Egy bizonytalan kis magyar népi létről, helyesebben vegetálásról, amelyet éppen a számszerű kereteink szerénységénél fogva a dzsingiszkáni brutalitású orosz bolsevizmus esztendőkalatt szinte a megsemmisülés határáig gyengíthetne le, avagy pedig egy nagyvonalú és nemzeti aspirációnknak megfelelő újabb történelmi korszak biztosításáról. Ez a tét, amelynek nagyságát a két véglet jellemzi. És ha megismerjük a tét nagyságát, ennek a megismerésnek a világában kell hogy mindnyájunk szeme előtt tisztán álljon ott, ködtől mentesen a követendő út...

A Gran Sasso

csodálatos regénye, amelyet elsőnek Luigi Nervetto írt meg s magyarul folytatásokban az Uj Magyarság közölt, — a jövő héten könyv alakban is megjelenik az olvasóközönség őszinte örömére. Minden magyar embernek figyelmébe ajánljuk ezt a könyvet, amely a történelem viharát, a hősi elhatározások regényességét és az emberek szinte érthetetlen változását drámai erővel mutatja meg. Alig van olvasmány, amely jobban elgondolkoztatná korunk páratlan eseményeinek figyelőit, mint ez a kis könyvecske, amely megható, egyszerű és történelmi formában idézi elénk a Duce és Olaszország tragédiáját. Megelevenedik az olvasó előtt a fasiszta nagytanács végzetes ülése, amelyen Mussolinit azok támadják meg, akiket magasra emelt... De Bono tábornagy revolvert vesz elő, De Vecchi gróf brutálisan megtámadja a Ducét, s Grandi gróf gúnyosan támadja vezérét, amíg Mussolini rá nem kiált: „Legalább húszszor voltál nálam és könyörögtél a grófi címért s most mégis elárulsz!...“ Lélekzetet elállító a közelmult eseményeinek rohanása. A Duce kihallgatáson jelenik meg a király előtt s amikor elhagyja uralkodóját, Badoglio hívei a kapuban lefogatják, kezeit összekötözik s az előre odarendelt mentőkocsin Olaszország legnagyobb emberét az üléshez szíjjazzák. A Duce, Olaszország nagy építője börtönbe kerül, fogoly lesz s a cellájában az éhségtől elszédülten esik a szalmazsákra... Földalatti várbörtönbe hurcolják, minden megaláztatást végig szenvedtetnek vele s cipelik jobbra-balra, végig egész Olaszországon és a tengeren, mert mindig attól félnek, hogy hűséges hívei kimentik a porkolábok kezéből. Egyszerű fasiszta hívek és katonák áldozzák fel az életüket a Ducéért s magasrangú, minden földi kinccsel megajándékozott „hívek“ árulják el jótevőjüket... A Duce a Gran Sassora kerül, de keserves útján láthatatlanul kíséri mindenfelé barátainak szabadító akarata. A Duce törhetetlen marad, számol a halállal és várja megmentését. Egy halott pincér ruhájában, a fegyveres őrség vasgyűrűjében várakozik, amíg felzúgnak a Gran Sasso szállodája fölött Skorzeny Ottó repülőgépei. A vakmerő vállalkozást siker koronázza s a világ minden jóérzésű embere lelkes örömmel értesül a Duce megszabadításáról. Ez a világtörténelmi legenda elevenedik meg Luigi Nervetto könyvében s arra tanítja az embert, hogy a vérnek és a vasnak korszakában is érdemes hinni az igazság győzelmében!...

Honvédeink DICSŐSÉGE

PÁNDI GYÖRGY
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

SZABÓ ERVIN
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

DÖMÖTÖR GÁBOR
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

HECSER ZOLTÁN
zászlós, Magyar Ezüst Érdemérem, hadiszalagon

BERECZKY SÁNDOR
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

SZŰCS FERENC
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

KIRÁLY LÁSZLÓ
zászlós, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem

Dr. UJVÁRY GÉZA
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme

SZAKONYI GYÖRGY
őrmester, Magyar Nagy ezüst Vitézségi Érem

PERJÉSI KÁROLY
karpaszományos őrmester, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, II. oszt. német Vaskereszt

VITÉZ FODOR ISTVÁN
őrmester, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem, Magyar Bronz Vitézségi Érem

GALLAY LÁSZLÓ
zászlós, Magyar Bronz Vitézségi Érem, II. oszt. német Vaskereszt

LŐRINCZY FERENC
hadapród őrmester, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

CSESZTVÉN IMRE
szakaszvezető, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

SZÁNTAY JÁNOS
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

PÁLFALVI GYULA
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

FÁBIÁN SÁNDOR
szakaszvezető, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, Magyar Bronz Vitézségi Érem

GYIMESI GÉZA
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

BLASKOVICS KÁLMÁN
szakaszvezető, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, II. oszt. német Vaskreszt

SARUSI JÁNOS
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

TAKÁCS MIKLÓS
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

FARKAS IMRE
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

TÜMÖRI SÁNDOR
tizedes, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

FODOR ISTVÁN
tizedes, Magyar Bronz Érdemérem hadiszalagon

MARKOVICS FERENC
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

SEBŐK FERENC
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

PERESZLÉNYI VILMOS
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

CSIK ENDRE
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

TAMÁS JÓZSEF
Magyar Bronz Vitézségi Érem

ANDORKA FERENC
honvéd, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem, II. oszt. német Vaskereszt

IFJ. FODOR FERENC
honvéd, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

DR. BERENTE BALÁZS
százados hősi halált halt

KEREKES LAJOS
hadapród őrmester hősi halált halt

FEHÉR SÁNDOR
hadapród őrmester hősi halált halt

RESTYE JÁNOS
tizedes eltűnt

SCHOTT JÁNOS
tizedes eltűnt

KOVÁCS LÁSZLÓ
honvéd eltűnt

GERENCSÉR FERENC
honvéd hősi halált halt

Magyar képriadó

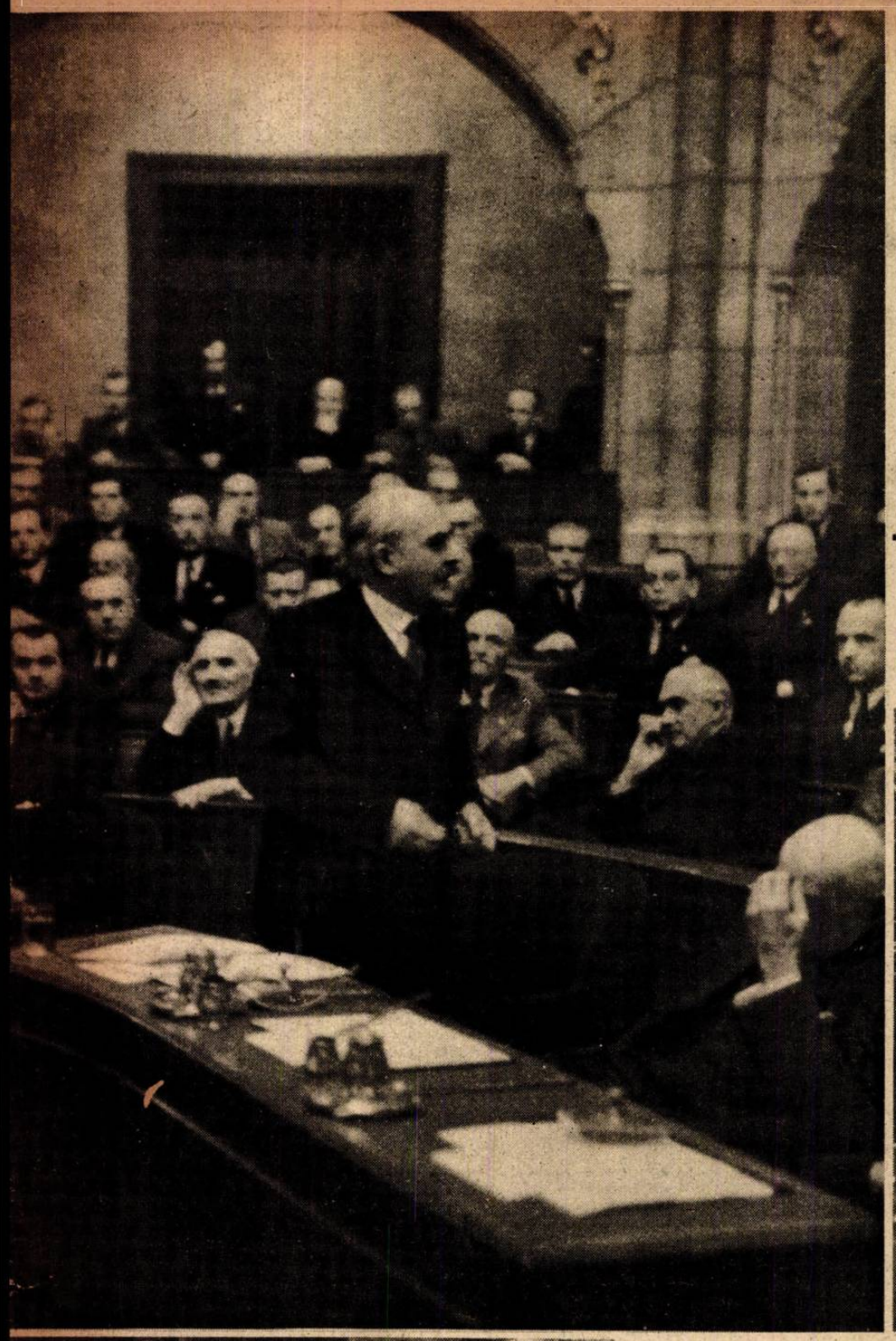

KÁLLAY MIKLÓS MINISZTERELNÖK

válaszbeszédét tartja a képviselőház költségvetésének megajánlási vitájában. A miniszterelnök válaszolt vitéz Imrédy Béla beszédére. Egységes volt azonban a t. Ház, amikor minden tagja állva hallgatta meg a miniszterelnöknek karácsonyi üdvözletét a megszállott szovjetterületen szolgálatot teljesítő honvédeinkhez s amikor a délerdélyi magyarság szenvedéseiről beszélt . . .

LÉGOLTALMI PARANCSNOKOK eskütétele a Nemzeti Sportcsarnokban ←

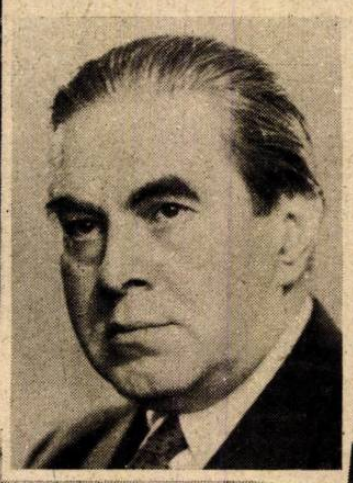

HARSÁNYI ZSOLT

Kiváló magyar író váratlanul elhúnyt. Temetésén, melyen számtalan testület képviseltette magát, Csathó Kálmán mondott búcsúbeszédet

AZ ELSŐ HÓ

Világ

AZ ÖNTUDAT ÉS A KITARTÁS CSODÁJA! Az egész világsajtó megemlékezett arról, hogy a Brandenburgi-kapuhoz állított díszőrség a legsúlyosabb bombatámadás reggelén, az üszkös romok utcáin át, zeneszóval felvonult a helyére s Berlin népe könnyes szemekkel, ujjongva köszöntötte hős fiait...

DR. GÖBBELS BIRODALMI MINISZTER, Berlin körzetvezetője, a német főváros légitámadásoktól sújtott negyedeit látogatta állandóan az elmúlott héten

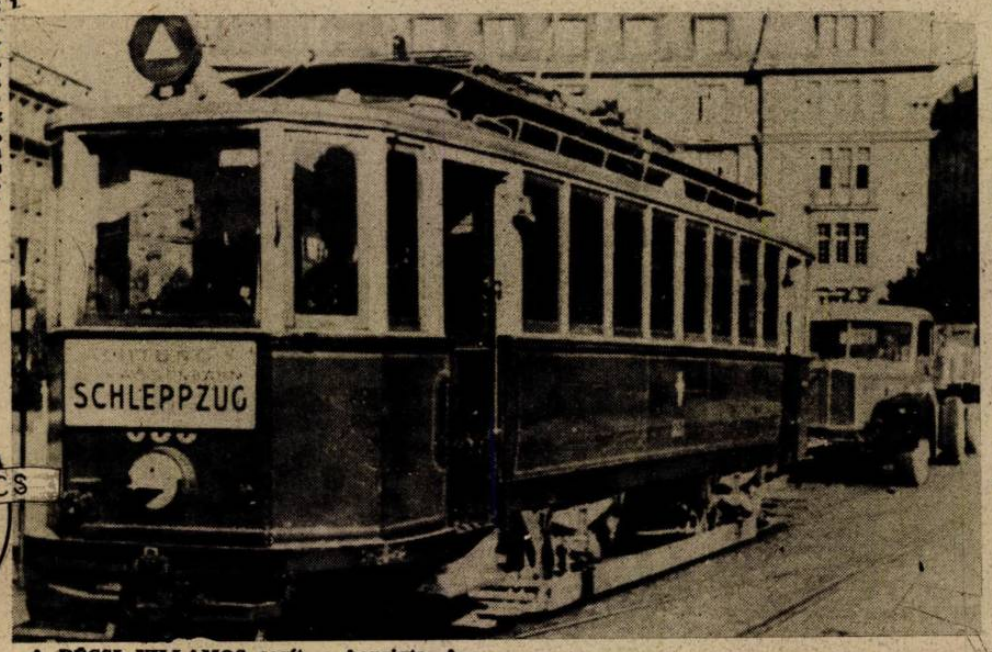

A BÉCSI VILLAMOS segít a benzintakarékosságban. Külön vontatókocsik a nagy szállító gépjárművek hosszú sorát húzzák távolabbi rendeltetési helyük felé. Ezek a gépek csak akkor fogyasztanak benzint, amikor eltávolodnak a sínektől. Jól megszervezett, egyszerű és okos az újítás a mai időben...

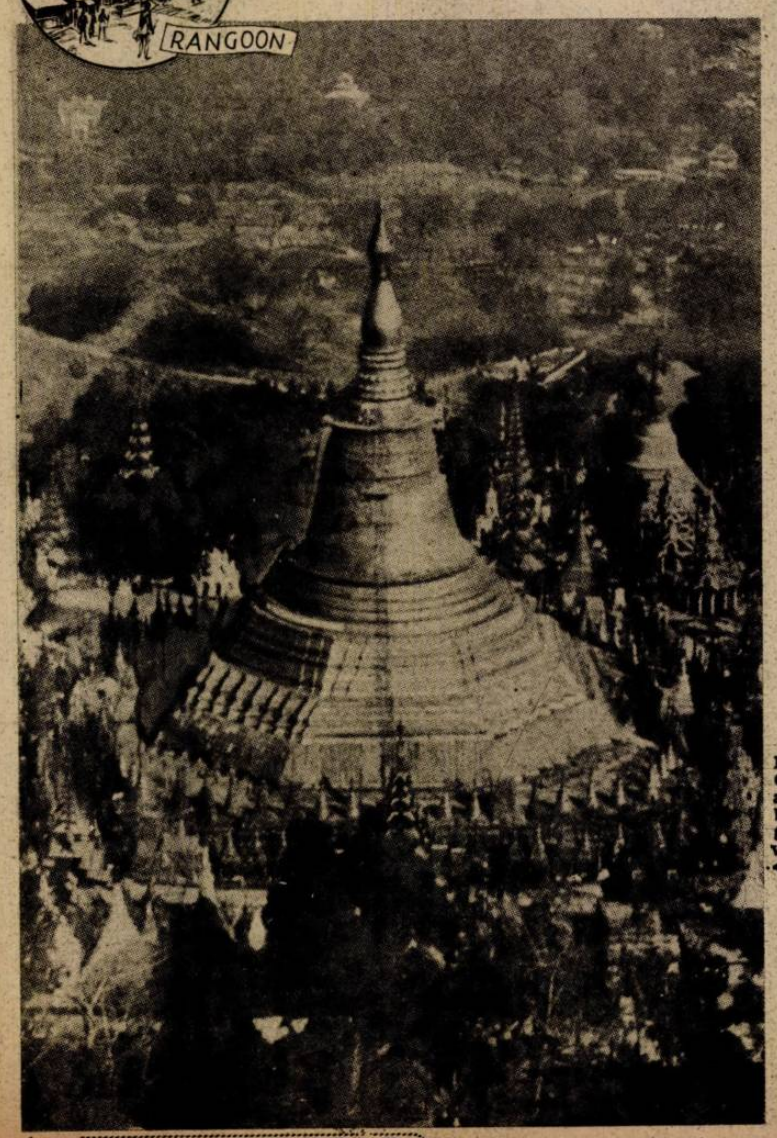

BURMA VILÁGHÍRŰ MŰKINCSÉT, a rangooni Aranypagodát, az ősi buddhista templomot, angol bombatalálat érte. Az Aranypagoda a távolkelet zarándokhelye volt. A támadásnál 15 angol bombázó pusztult el

MARCELLO VACCARI a fasiszta olasz köztársasági párt új németországi főmegbízottja. A többször sebesült politikus, feltűnően hasonlít Mussolinira

PETAIN MARSALL, francia államfő, a nemzeti biztonság alapjára adakozik a templom előtt

Szófia:

A BOLGÁR FŐVÁROS RENDŐRSÉGE és légvédelmi alakulatai példás kötelességteljesítéssel védték Szófiát a bombázás nehéz óráiban. A szervezett önsegély akadályozta meg a nagyobb károkat!

FASISZTA VEZÉRFÉRFIAK koszorút helyeznek el a nemzeti mozgalom hősi halottainak emlékművére

OSAMI NAGANO tengernagy, a japán tengerészeti vezérkar főnöke, a császári legfőbb haditanács tagja

Ujság

JELENTÉS A NYOLC LEGNAGYOBB JAPÁN KÉPESLAP PÉLDÁNYSZÁMÁRÓL. A legelterjedtebb japán képes hetilap, amely leginkább a világháború történetével foglalkozik, 4 millió példányban jelenik meg. A japán nők legkedveltebb lapja 3,500.000 példányt dob a piacra s a nyolc nagy képeslap együtt 19 millió példányt ad el hetenként a japán olvasóközönségnek . . →

AZ ÉGEI-SZIGETEKEN német fogságba került angol csapatok megérkezése a görög fővárosba

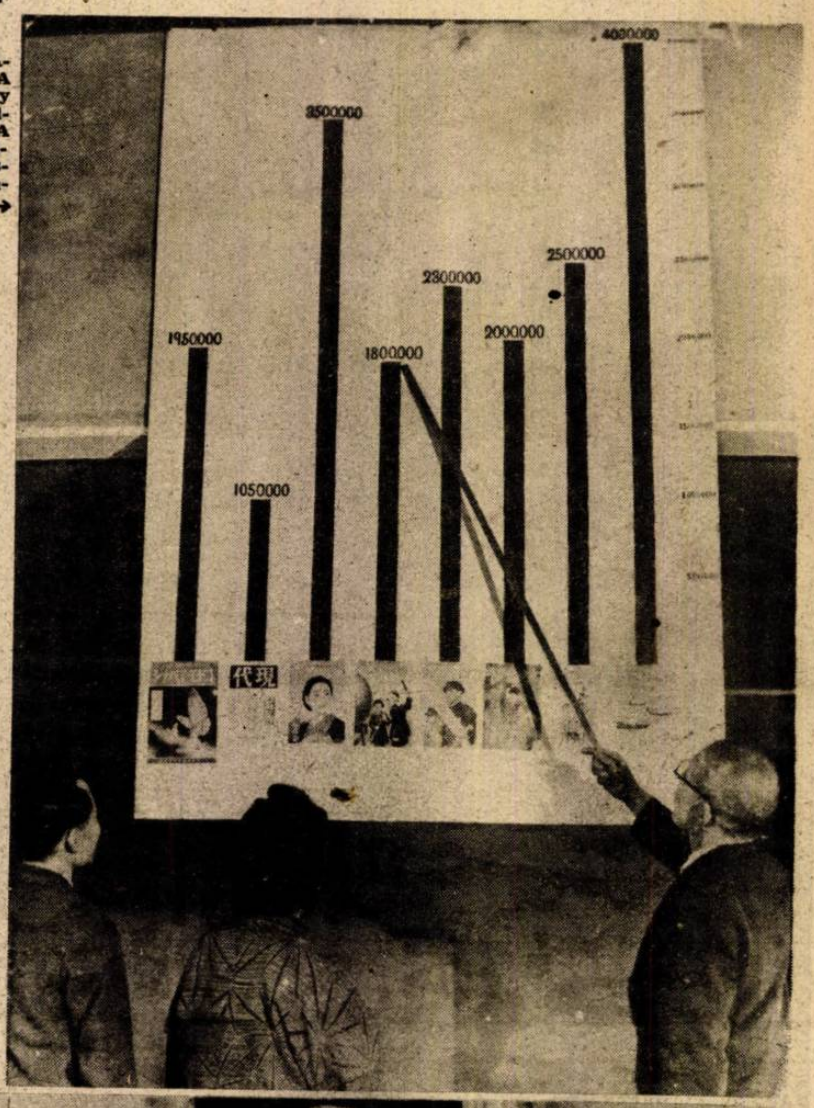

INÖNÜ ÁLLAMELNÖK kormányával és a török hadsereg vezetőségével Kemal Atatürk sírjánál. A nagy halottra való emlékezés a nemzeti erő kifejezése Törökországban ←

Zágráb:

ROEULJA EZREDES, a horvát légierő parancsnoka, hivatali helyiségében munkatársaival tanácskozik. A parancsnok fölött a Poglavnik képe . . . →

HASONLIT vagy nem HASONLIT?...

FÉNYKÉPTANULMÁNYOK A GERINCESEK VILÁGÁBÓL

BOX-VERSENY

HÁZI TRÉNING

VÍZI DIADAL

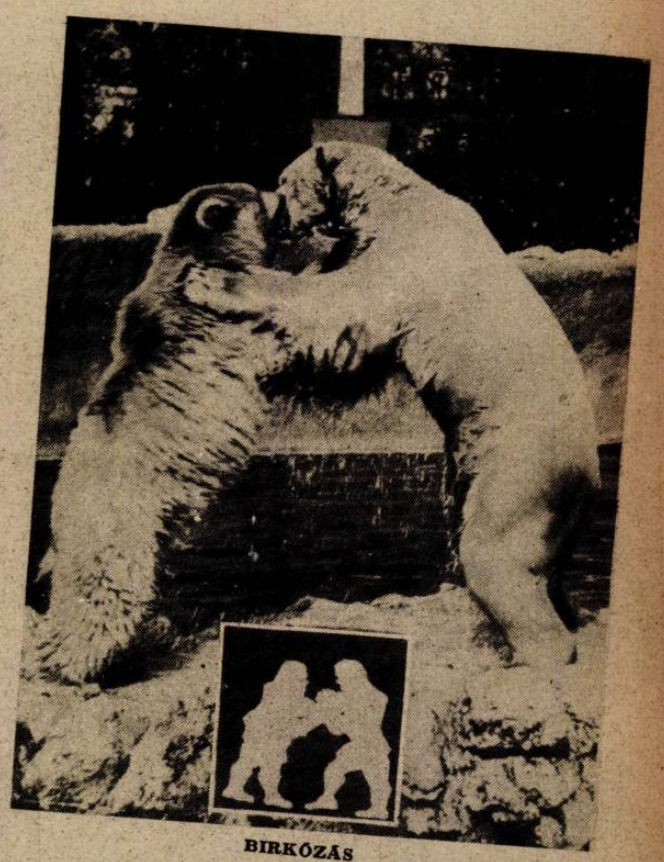

BIRKÓZÁS

LEFOGÁS

UNALOM

ÖRDÖGŰZÉS TIBETBEN

Hatalmas hegyóriások, kietlen pusztaságok mögött éli titokzatos életét Ázsia szivében **Tibet,** a buddha papoknak, a lámáknak országa. A szerzetesek féltékenyen őrzik az ország ősi szokásait, fehér ember ritkán lépheti csak át a tibeti határokat. Az ország lakói ma is őseik egyszerű pásztoréletmódját folytatják, — minden hatalom a lámakolostorokban lakó papság kezében van. A tibetiek ősi hite szerint az emberek sorsát nagyhatalmú jó és gonosz szellemek, démonok és ördögök irányítják. A barátságos szellemek kegyét áldozatok bemutatásával igyekszenek elnyerni, — az ördögöket azonban az ősi hit szerint nagy ünnepségek közepette csak a lámák tudják az emberekből kiűzni.

Képsorozatunk Tibet egyik leghíresebb kolostorában, a **Yunghokon**-kolostorban készült. Minden esztendőben itt tartják meg ijesztő szertartások során a legnevezetesebb ördögüzéseket . . .

KÜLÖNLEGES KÜRTÖK HANGJA adja tudtul a zarándokoknak, hogy megkezdődnek az ördögűző szertartások! A kürtök és a dobok zenéje kíséri a vallásos táncokat is ↑

. . . különleges, rángatódzó mozdulatokkal táncolják körbe a teret. Tibetben úgy hiszik, hogy az ördög elmenekül a vad mozgásra . . . ↓

IJESZTŐ, FÉLELMETES ÁLARCOK JELZIK, hogy nagy az ördög hatalma az ember felett! A gonosz szellemeket különböző álarcok felöltésével elevenítik meg a láma-papok, akik . . .

A FŐ-ÖRDÖGÖKET OLYAN ÁLARCOK JELZIK, amelyek mögül semmit sem lát a fiatal szerzetes. Felvételünkön két nagyhatalmú gonosz szellem viaskodik egymással, — az álarcos lámák háta mögött egy-egy segéd áll, aki a lépéseket irányítja, — kifelé a szegény, riadt emberek közül . . .

↑ **MOZDULATLAN ARCCAL,** mint valami rejtélyes keleti istenség, a kolostor főpapja is megjelenik az ünnepségen. Áhitatos félelemmel figyelik a zarándokok A főpap öltözete és -lámasüvege a legmagasabb tibeti méltóság jelképe . . .

← **ELŐKELŐ VENDÉGEK A NÉZŐK KÖZÖTT.** A szomszédos lámakolostorok lakói gyakran látogatnak el a yunghokoni szerzetesekhez. Az ördögűzés szertartásai alatt egyhangú mormolás, a lámák folytonos imádkozása tölti be a kolostor udvarát . . .

VÉGEFELÉ KÖZELEDIK AZ ÖRDÖGUZÉS, a zarándokok beláthatatlan tömegekben, áhitatosan figyelik a vallásos szertartás utolsó mozzanatait. Messzi vidékekről néha 10—20.000 ember is összegyűl a Yunghokon-kolostorban, hogy az ördög és az ember párharcát láthassa. Megnyugodva térnek azután haza, mert a lámáknak eddig még mindig sikerült az ördög elüzni, — de csak a következő szertartásig . . . ↓

ELMÉLET és GYAKORLAT

A legérdekesebb képriport a légi erő kiképzéséről és harcairól

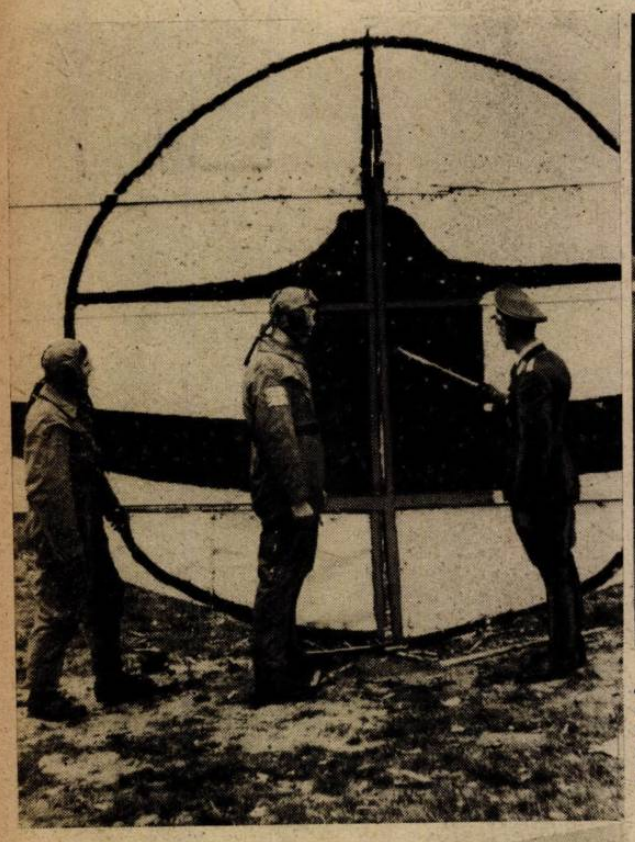

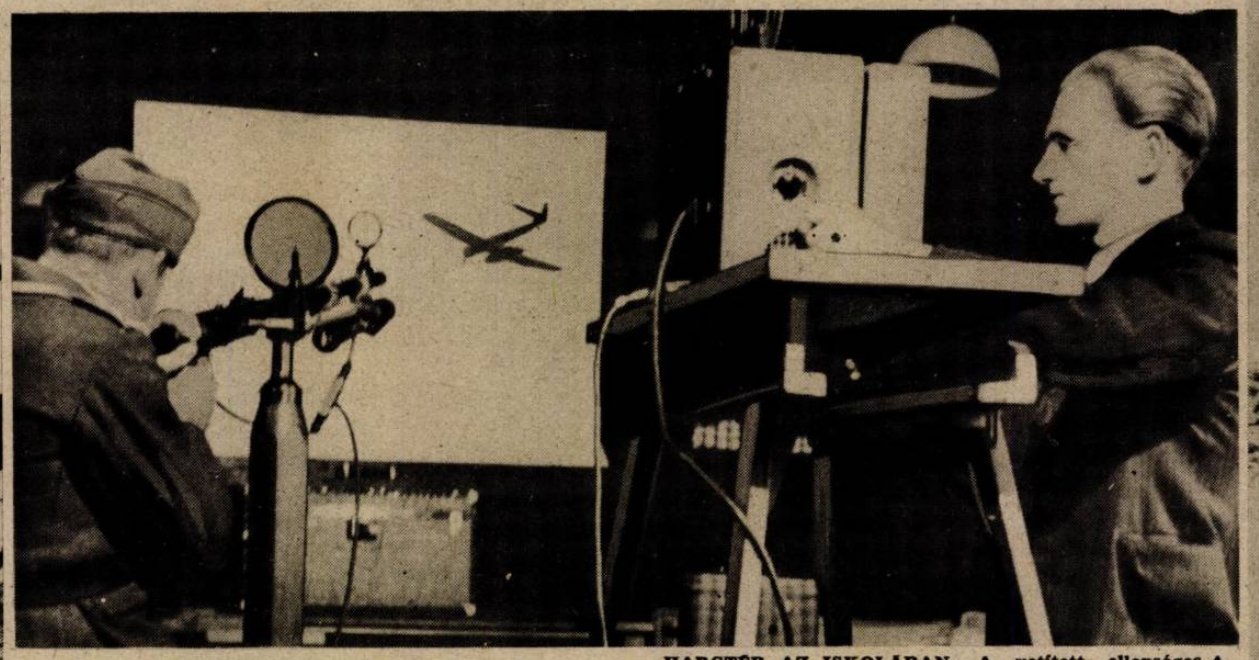

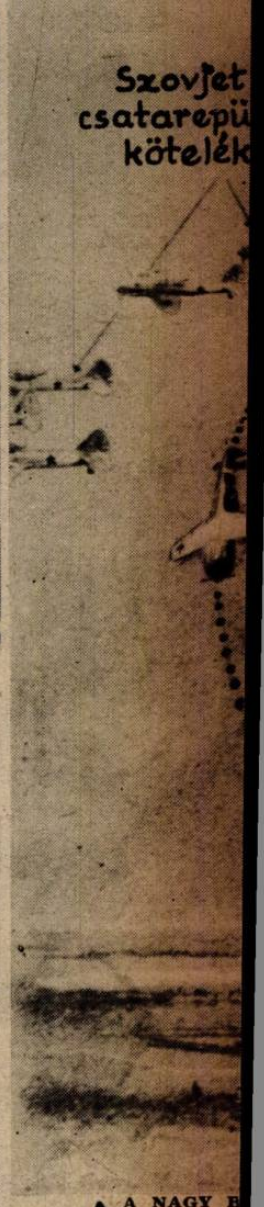

Szovjet csatarepü kötelék

A NAGY B vadászok vi vadászgép k a szovjetgép

← CÉLTÁBLA A FIATAL NÉMET REPÜLŐK ÉLESLŐVÉSZETÉHEZ. Az ellenséges repülőgép idegközpontját mázolták feketére, azokat a részeket, amelyeken a pontos találatnak halálos a hatása. A hosszú és gondos kiképzés a harcirepülők sikerének titka!

HARCTÉR AZ ISKOLÁBAN. A vetített ellenséges repülőgép végigrohan a vásznon s az újonc fénysugarat lő rá a gyakorló géppuskából. Az érzékszervek fegyelmezett reakcióját és a találati biztonságot így próbálja ki csalhatatlanul a kiképző szakember . . . ↑

←A KEDVEZŐ TÜZELŐHELYZET. A nagy pillanat felismerése és a villámgyors cselekvés, a repülők kiképzésének magas iskolája. Egy irányba száll az ellenséges és a támadó gép. A fehérkörös célpont közepébe kell tüzet zúdítani. Száz és száz földi gyakorlat után kezdődik a komoly ismétlés, a légi térben

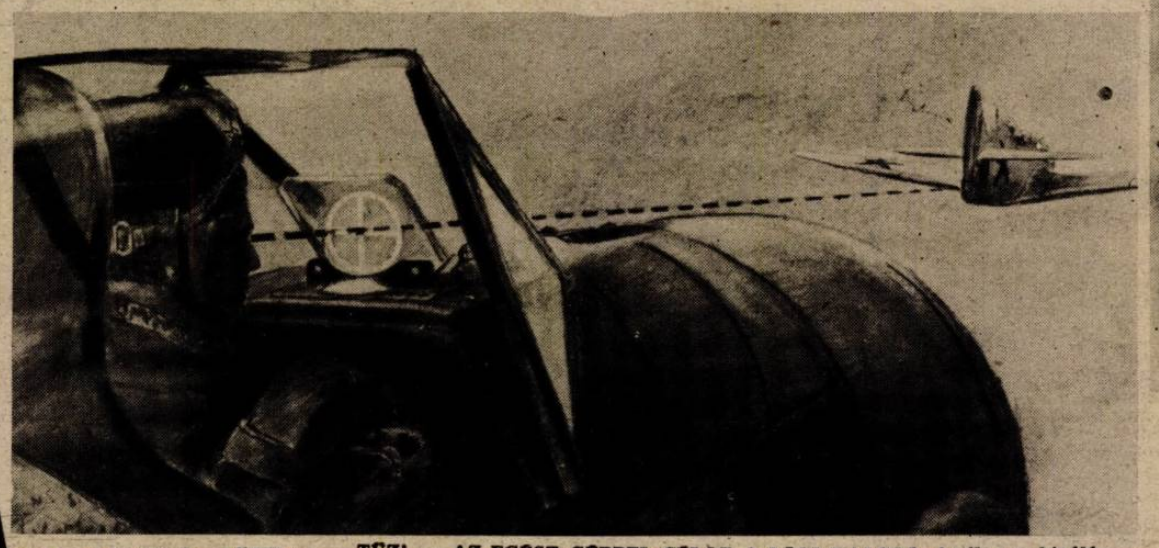

TÜZ! . . . AZ EGÉSZ GÉPPEL CÉLOZ A LÉGI HARCOS. Amikor a kiváló célzókészülék 45 fokban hajlított üvegtábláján át, a szem és a cél egyvonalba kerül, akkor kell megindítani a fegyverek tüzét

HARCTÉR A LEVEGŐBEN. Megfeszül minden idegszála a légi harcosnak. Előrehajolva ül páncélozott kabinjában, jobbkeze a kormányon, balkeze a gázpedálon nyugszik. A kormánykerékre van felszerelve a fedélzeti fegyver gombja és a törzsre szerelt ágyúk tüzelő készüléke. A vezetés és a harc, egy ember bonyolult, nehéz feladata . . .

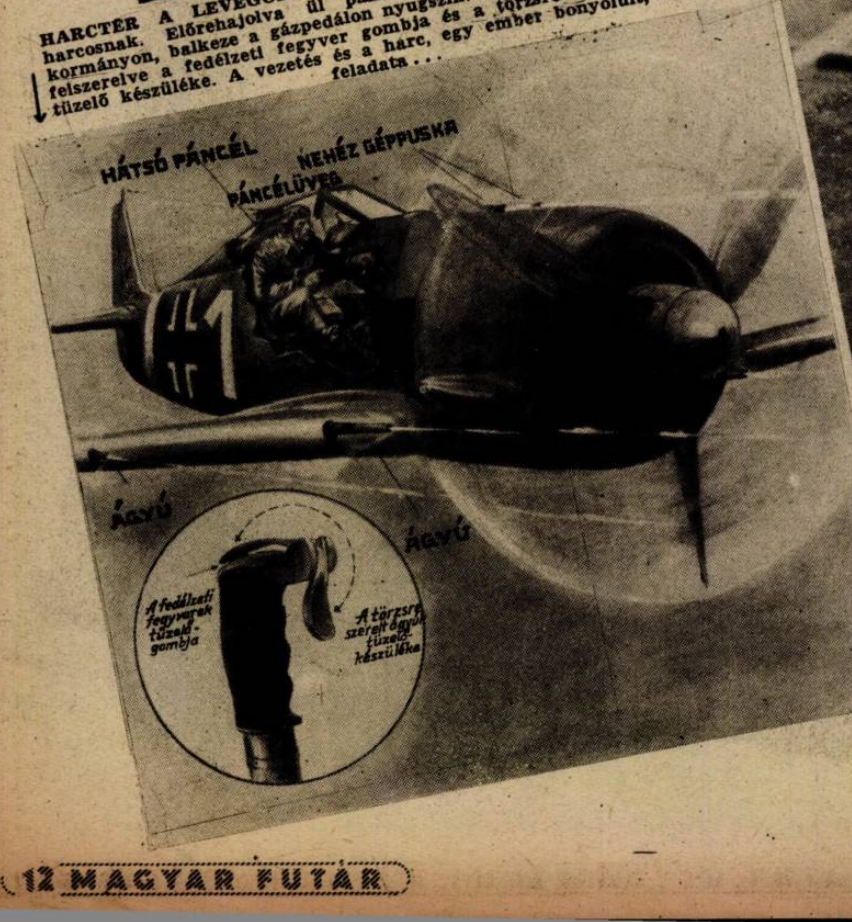

NÉMET VADÁSZOK BEVETÉSE A FÖLDKÖZI TENGEREN. A négymotoros amerikai bombázó, amely vitorlás repülőgépet vontatott értékes rakománnyal, kigyulladt a tenger fölött a támadó vadászok tüzétől s kénytelen lekarcsolni és sorsára bízni a hatalmas vitorlásgépet, — anélkül, hogy megmenekülhetne . . . (Képünkön a berajzolt szaggatott vonal mutatja a vontatókötelet.) Az amerikai bombázóból már kicsapott a láng s zuhan lefelé . . .

Menekülj ön aki tud! . . .

A VÍZRE CSAPÓ gumicsónal

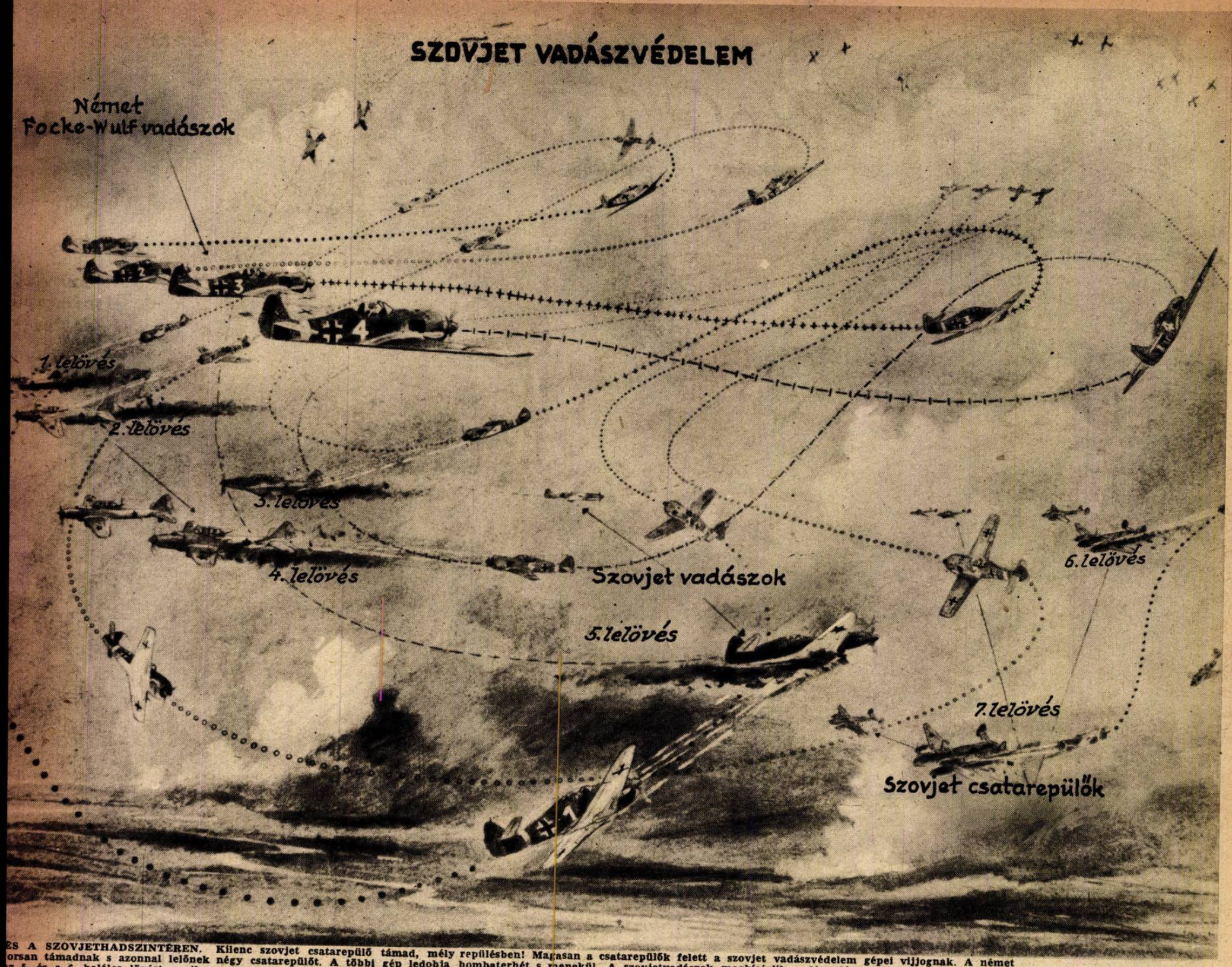

ÉS A SZOVJETHADSZINTÉREN. Kilenc szovjet csatarepülő támad, mély repülésben! Magasan a csatarepülők felett a szovjet vadászvédelem gépei vijjognak. A német orsan támadnak s azonnal lelőnek négy csatarepülőt. A többi gép ledobja bombaterhét s menekül. A szovjetvadászok megkísérlik a támadást. Két lekanyarodó szovjet az 5. és a 6. halálos lövést, amikor az 1. számú német vadászgép új szovjet páncélos köteléket fedez fel s gyors támadással a 7. lelövés dicsőségét szerzi meg, ami után, felhők mögé emelkednek. Érdemes figyelmesen követni az 1, 2, 3, 4 jelzésű német vadászgépek berajzolt körözését a csata alatt . . .

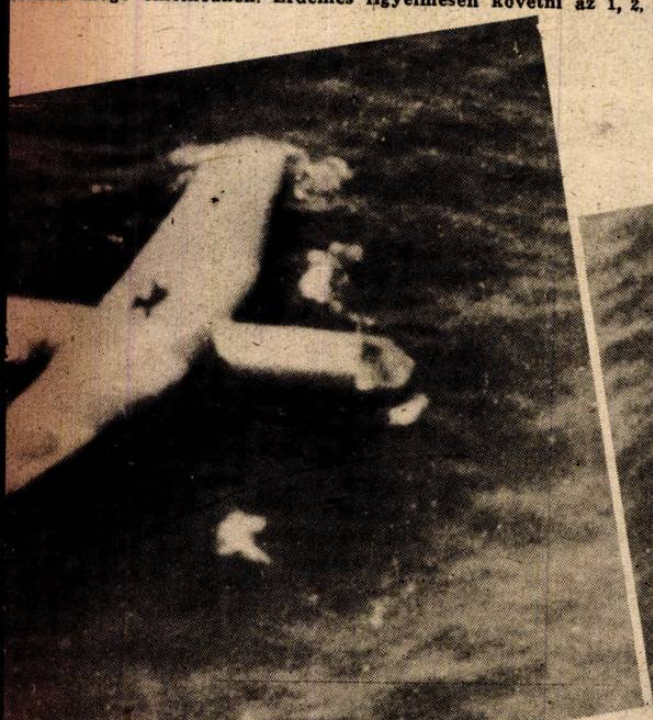

ATALMAS AMERIKAI SZÁLLÍTÓVITORLÁS. Személyzete enekül, a gépet és rakományát elnyeli a tenger . . .

HALÁLRA SEBZETT ANGOL SUNDERLAND. Egy évben csak egyszer sikerül ilyen csodálatos légi felvétel a győztes német vadászgépből. Az angol légierőd balszárnya már a vízbe merül s a gép megbillenése bármelyik pillanatban bekövetkezhetik. A lelőtt Sunderlandon lázasan dolgoznak az angol repülők, hogy a mentő gumicsónakot készenlétbe helyezzék . . . Ez a keserves gyakorlat a viharos óceánon . . .

→

Svájc új elnökét választ

A svájci szövetségi tanács decemberi ülésszakában választja meg Európa békeországának új elnökét az 1944. esztendőre. A jelenlegi elnök, Enrico Celio örökébe, a svájci egyhangú híradások szerint, dr. Walter Stampfli lép, az 1943. évre megválasztott szövetségi alelnök. Az új elnök a világháború legnehezebb korszakában veszi át hazája ügyeinek intézését, továbbra is biztosítani Svájc semleges magatartását . . .

Dr. WALTER STAMPFLI. A kiváló svájci politikus, jogi és nemzetgazdasági végzettséggel, ujságíró, szerkesztő, kereskedelmi kamarai titkár, bankigazgató és vasgyári vezértitkár volt munkás pályája során. Már 1931 óta tagja a svájci szövetségi tanácsnak

A SVÁJCI SZÖVE SÉGI GYÜLÉS ÜL SEN, Stampfli szöv ségi tanácsos leteszi esküt az alkotmány

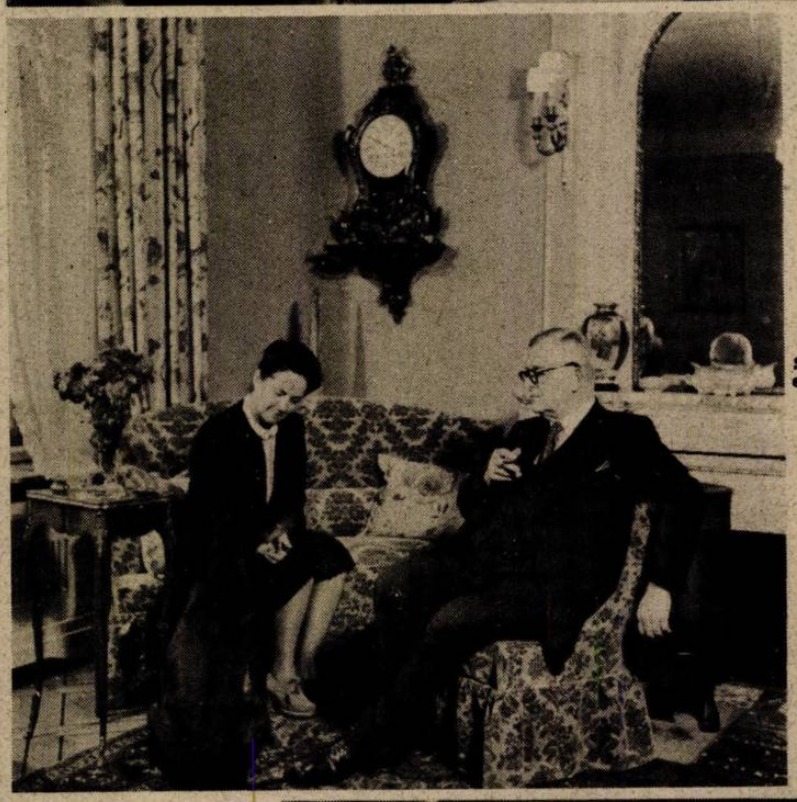

STAMPFLI szövets elnök a feleségév berni otthonában

A GAZDASÁGI NISZTÉRIUM AK SZAPORODNAK . . Dr. Stampfli, mint elnök, Svájc gazda minisztériumát veze s a háborús viszony Svájcban is aktahegy ben jelentkeznek

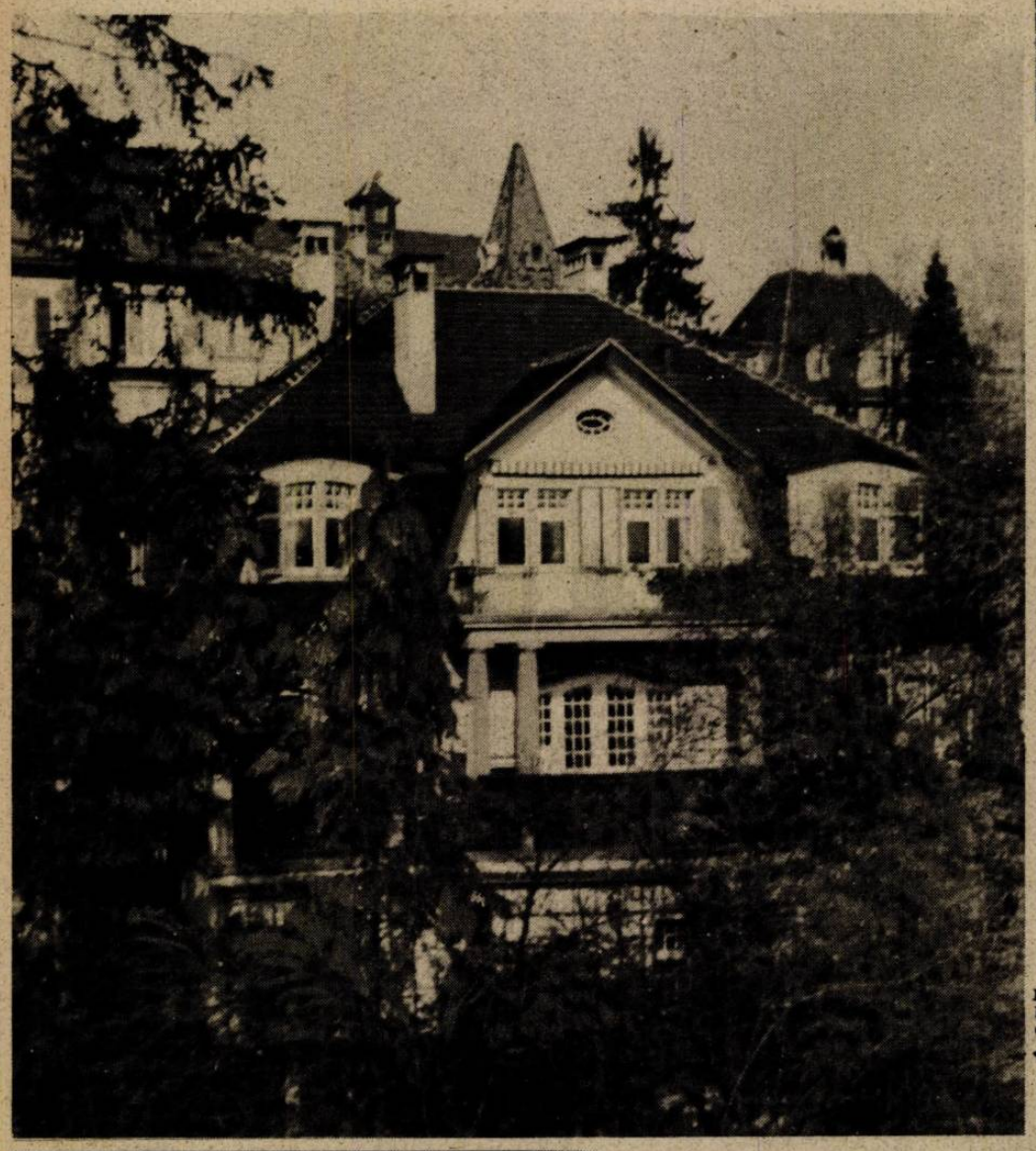

ITT LAKIK SVÁJC ÚJ ELNÖKE, a nyugodt, csöndes berni villanegyedben ←

A „HELVETIA" DIÁKSZÖVETSÉG díszelnökévé választja régi tagját, Stampfli tanácsost ←

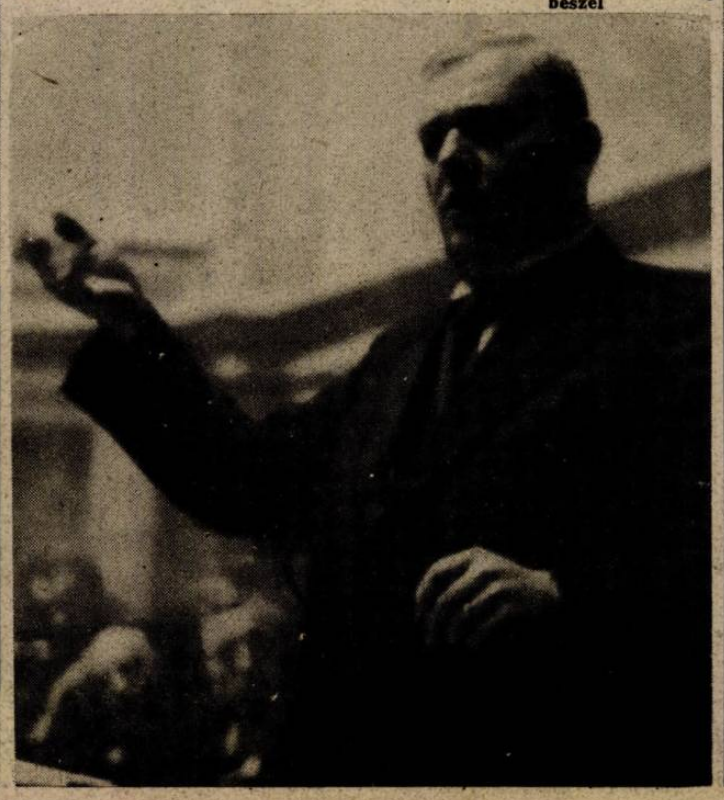

Dr. WALTER STAMPFLI a szövetségi tanácsülésen Svájc közgazdasági helyzetéről beszél ↓

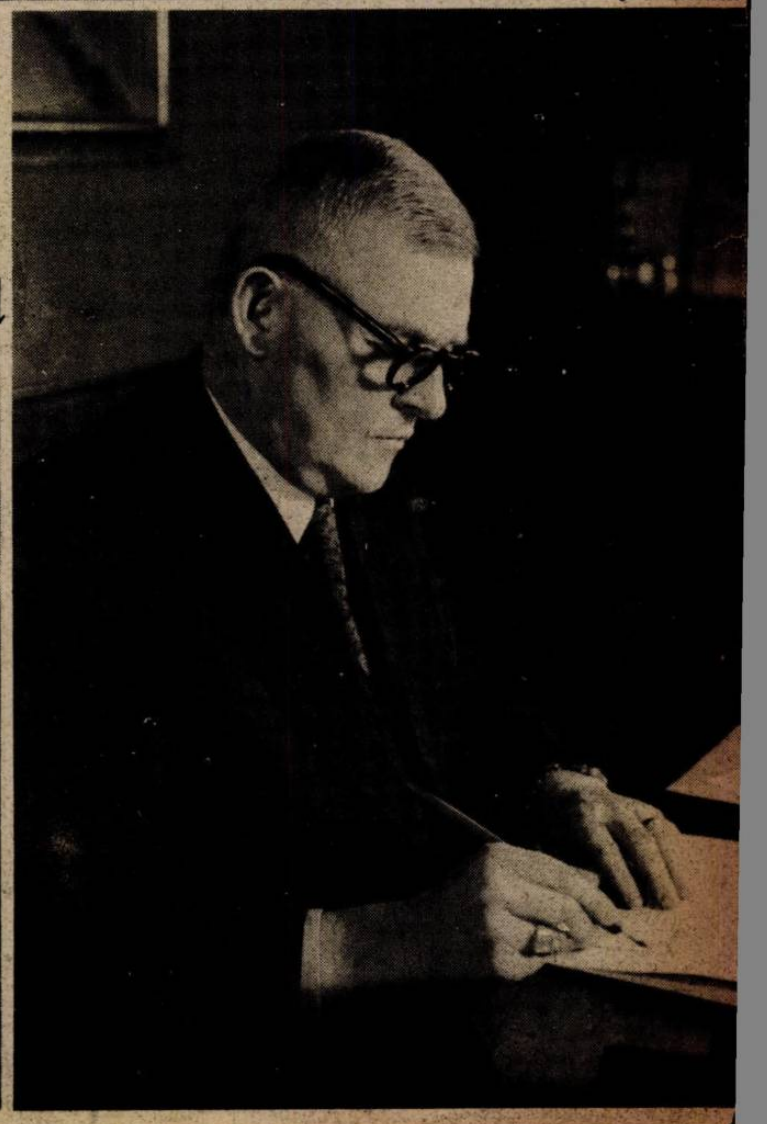

Páris, szép Páris!..

„MOST VEGYEN TYÚKOT MADAME, amíg ilyen olcsó . . .“ Rábeszélő kedvességgel dolgozik a francia árus

PÁRISI MŰVÉSZEK, színészek és színésznők „mezőgazdasági“ versenye . . .

Tartós, meleg őszt ajándékozott a természet a francia fővárosnak. Még mindig napfény aranyozza be a sokat szenvedett utcákat s a szűkös viszonyok miatt, szerencse, hogy nem kell fűteni. A párisi ember a mindennapi kis gondok és kis örömök sokaságába temette a politikát . .

ITT A VIZSGÁLAT! Dorgeres francia propaganda főnök és Bardelene admirális, Páris prefektusa megvizsgálják a csarnokok haleláru-sítóit. Híresek a párisi halaskofák már 1789 óta

ZSÚFOLT A PÁRISI BÉLYEGBÖRZE! Minden vasárnap délelőtt, az Avenue Gabriel fái alatt összesodródnak a szenvedélyes bélyeggyűjtők s minden szenzációt elnyom az adás-vétel láza

VAJAT, TOJÁST, nemcsak a vásárcsarnokban, hanem a párisi utcasarkokon is árulnak

A NÉMET KATONÁT is elkapja a bélyeggyűjtés szenvedélye s észre sem veszi, hogy a derék francia bélyegest kissé izgatja a zömök, mogorva kutya . . .

EGY FÉLLITER VÖRÖSBORT felhajtott a kocsis, de a lovát is becsülettel megáztatja a korcsma előtt. A pincérnek tetszik a dolog . . .

A SZAJNAPARTI KÖNYVESBÓDEKNAK sohasem fogy el a közönsége. Páris a régi könyvekben álmodik . . .

Az iráni

Ankarai jelentés szerint Roosevelt és Churchill, a kairói értekezlet befejezése után, kíséretükkel együtt Teheránba utaztak, ahonnan az előzetes megbeszélések után továbbmentek Tebriszbe, az új szövetségi értekezlet színhelyére. A török hivatalos helyeket tájékoztatták arról, hogy Churchill és Roosevelt Teherán közelében kezdi meg tanácskozásait Sztalinnal. A remek teheráni villanegyed és a chameráni nyaralóhely kétségtelenül kényelmesebb környezet nagyszabású nemzetközi megbeszélések lefolytatására, mint Tebrisz s ha mégis a török-orosz határ közelébe teszik át a tárgyalások színhelyét, úgy ennek az elhatározásnak csak egyelőre ismeretlen diplomáciai oka lehet . . . A kairói értekezletről kiadott szűkszavú jelentésből nem lehet következtetni az iráni tanácskozás céljára,

ROOSEVELT, az Amerikai Egyesült Államok elnöke először háromhatalmi megbeszélésen vett részt Kairóban Churchillel és Csangkaisek marsallal együtt, a perzsiai út előtt

MARSHALL amerikai tábornok, akit az összes szövetséges seregek főparancsnokának szemeltek ki, Roosevelt elnök társaságában érkezett a nagy tanácskozás színhelyére

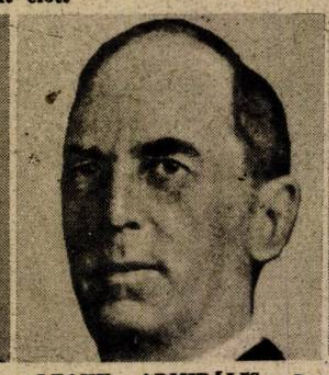

LEAHY ADMIRÁLIS, a volt franciaországi követ, Roosevelt legbensőbb politikai tanácsadója Iránban is . . .

MAITLAND WILSON TÁBORNOK, az Iránban tartózkodó angol és amerikai csapatok közös parancsnoka

BUSHIR, A LEGFONTOSABB IRÁNI KIKÖTŐ a Perzsa-öbölben, s ma az amerikai csapatok főfészke. A hadihajón érkező vendégek itt szálltak partra

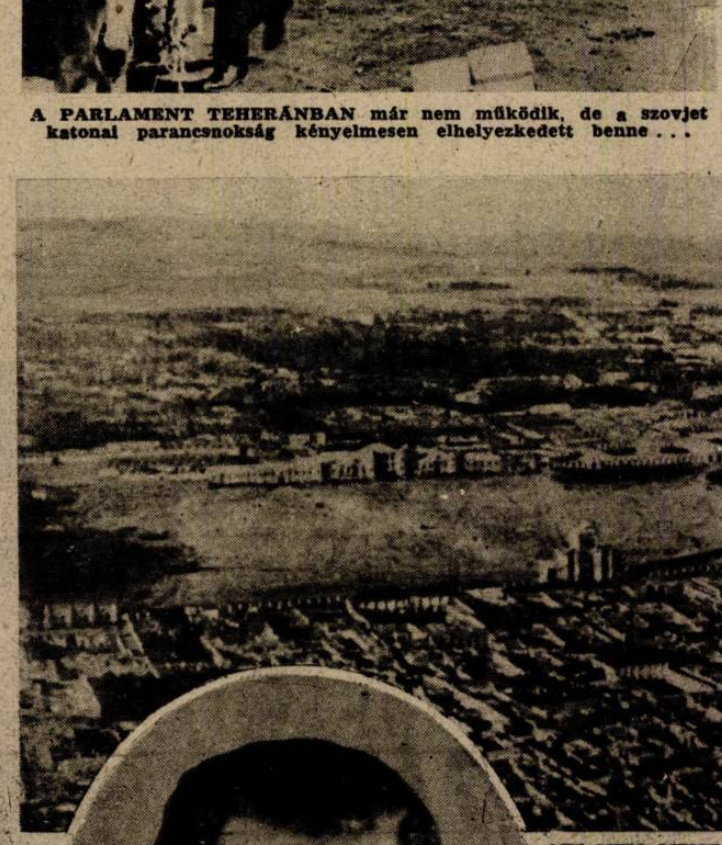

A PARLAMENT TEHERÁNBAN már nem működik, de a szovjet katonai parancsnokság kényelmesen elhelyezkedett benne . . .

MOUNTBATTEN tábornagy, az angol távolkeleti hadsereg főparancsnoka a legfontosabb összekötő szerepét játsza az angol és amerikai katonai vezetők tárgyalásain

TEHERÁN ÓRIÁS KATONAI TÁBORA. A gyakorlótér körül valóságos kaszárnya-várost építtetett a sah, akit a nagyhatalmak számüzetésbe küldtek. Természetes, hogy itt helyezkedett el a szovjet haderő . . .

A bejárat előtt álló öreg ágyú valóságos zarándokhelye a teheráni asszonyoknak, mert a babona szerint az ágyú két kereke közötti átkúszás biztosítja a gyermekáldást . . . Világpolitikai sikerekről nem intézkedik a perzsa babona . . .

A PERZSA SAH PALOTÁJÁNAK BEJÁRATA

AHOL OLAJ VAN, OTT BANK IS VAN . . . Az angol pénzügyi uralom fellegvára Teheránban a híres „Imperial Bank of Persia". Fiókja Tebriszben ugyanilyen stílusban épült

AKI NEM MENT KAIRÓBA . . . Sztalin Irán földjén, megszálló csapatai között várta meg vendégeit

LITVINOV KÍSÉRI SZTALINT? . . .

VAGY TALÁN MAJSZKI?

Találkozó

mert a szövetséges nagyhatalmak és Csangkaisek Egyiptomban a Csendes-óceán partvidékének és roppant térségének kérdéseiben határoztak, Iránban pedig Európa sorsáról kívántak dönteni... Igaz, hogy Európát még az angolszász hatalmakkal szövetséges kormányok sem képviselik az iráni értekezleten... Ugy Teheránban, mint Tebriszben, Sztalin a házigazda, mert mindkét város szovjet megszállás alatt áll. Közben már lezajlott a nagy tanácskozás s a határozatoknak legalább egy részéről rövidesen az érdekelt Európa is értesül...

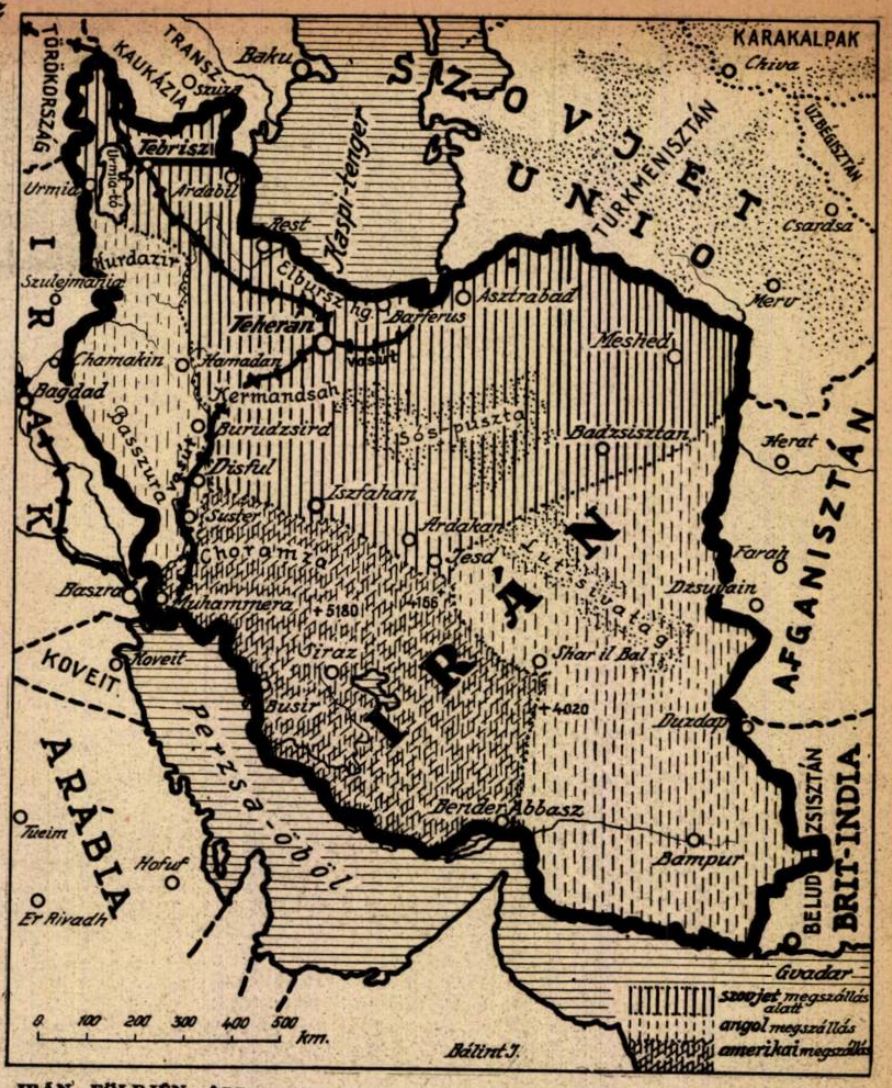

IRÁN FÖLDJÉN Anglia, Amerika és Szovjetoroszország szinte észrevétlenül rendezkedett be. A Perzsa-öböl partvidékét az amerikai csapatok szállták meg, a Szovjetoroszországba irányított szállítmányok hatékony védelme érdekében. Olajforrás mindhárom nagyhatalomnak jutott...

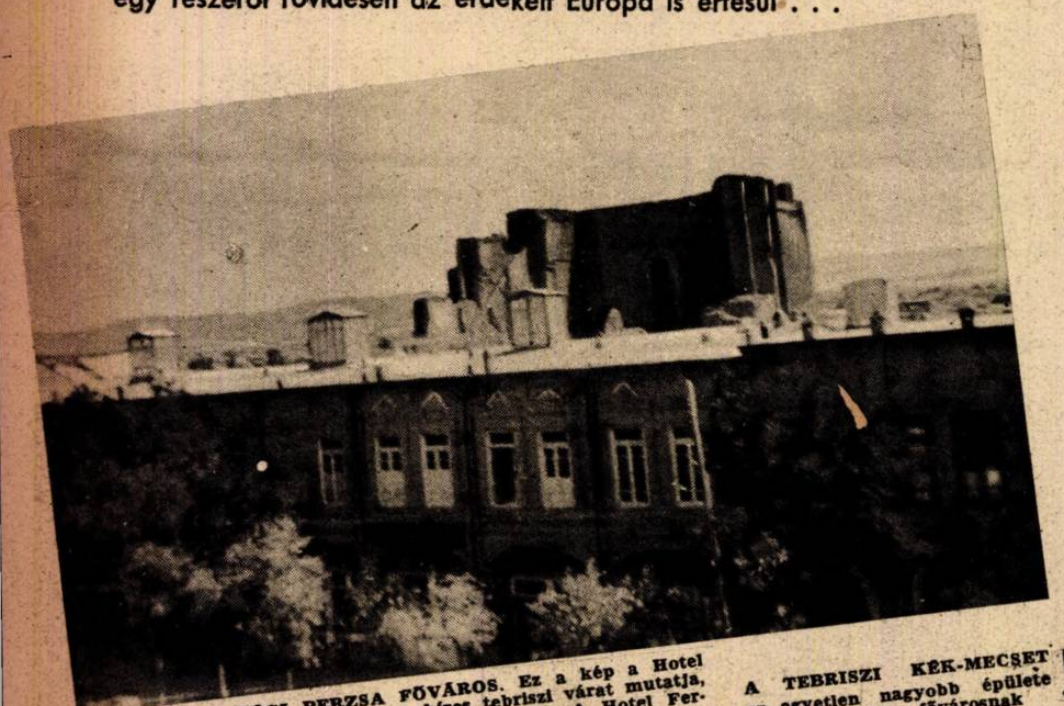

TEBRISZ, A RÉGI PERZSA FŐVÁROS. Ez a kép a Hotel Ferdowsi erkélyéről készült s a híres tebriszi várat mutatja, amelynek belsejébe nem engednek idegent. A Hotel Ferdowski az egyetlen hely, ahol nagyobbszámú idegen megszállhat

A TEBRISZI KÉK-MECSET az egyetlen nagyobb épülete az ősi perzsa fővárosnak

AKIT ELTANÁCSOLTAK IRÁNBÓL. Csangkaisek a feleségével együtt vett részt a kairói értekezleten, de a hírek szerint Sztalin nem tanácsolta iráni útját... Szovjetoroszország ← Japán irányában semleges...

A TRANSZIRÁNIAI VASÚTVONAL, Riza sah hatalmas alkotása, ma az ország megszállásának legfőbb biztosítéka...

WINSTON CHURCHILL Kairóból Roosevelttel együtt ment Iránba, megbeszélni az „európai kérdéseket" — Sztalinnal

EDEN LORD, az angol külügyminiszter készítette elő az iráni találkozót, amelyen a politikai tárgyalásokat vezeti

SIR ALLAN BROOKE, angol tábornagy Churchill kíséretéhez tartozik

HAROLD MACMILLEN, az északafrikai szövetséges főhadiszálláshoz delegált angol miniszter, Eden lord jobbkeze, az iráni tárgyalásokon

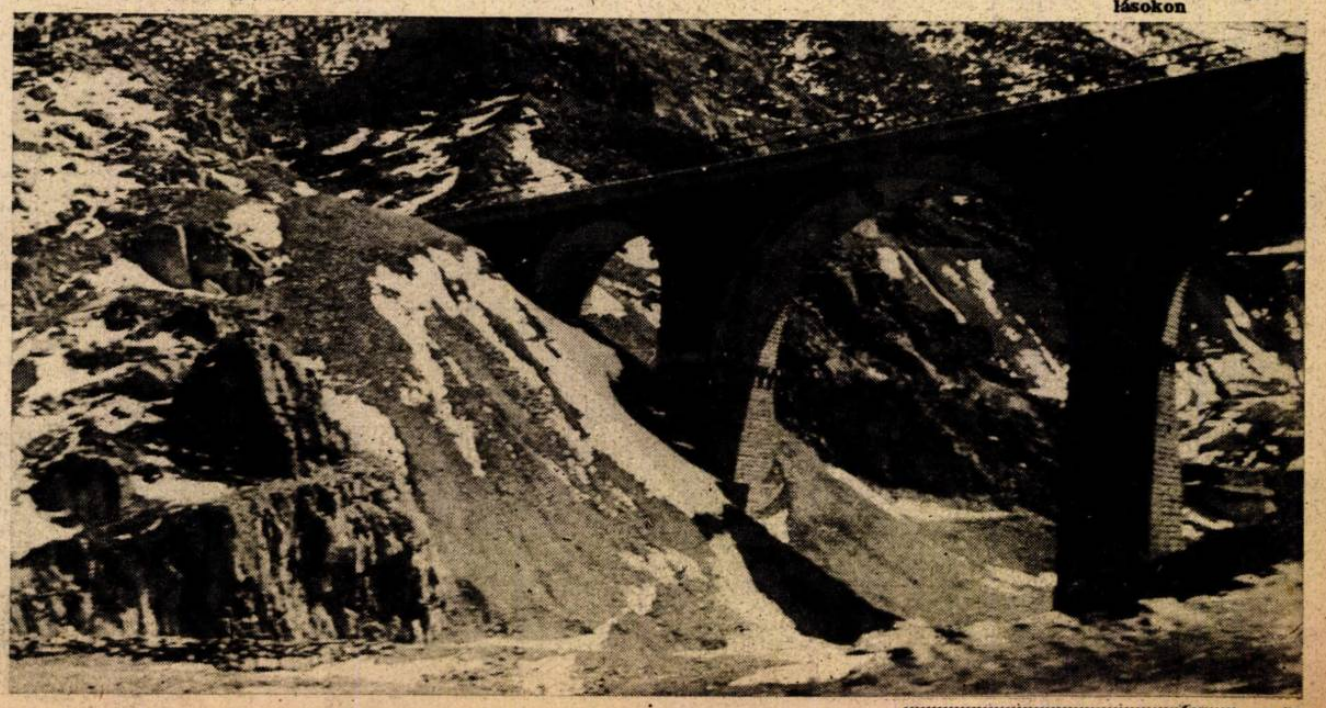

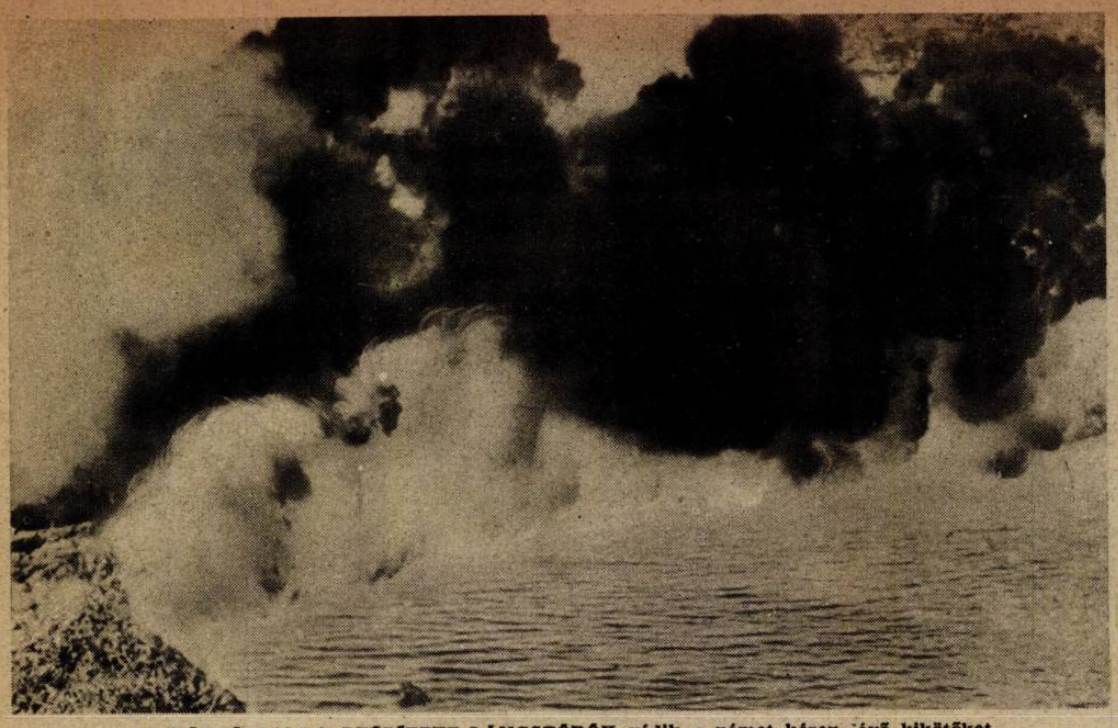

A FÁNCÉLFALBA BEÉPÍTETT LÁNGSZÓRÓK védik a német kézen lévő kikötőket a Földközi tengeren ...

NÉMET HAJÓKARAVÁN BIZTOSÍTÁSA A LA MANCHE CSATORNÁBAN

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

Az iráni hármasértekezlet kétségtelenül a hét legnagyobb világpolitikai eseménye, de hatását és határozatainak eredményességét, csak később becsülheti fel a várakozó világ. Sztalin, Churchill és Roosevelt szovjet megszállott területen történt összejövetelét ezerféleképen magyarázta a nemzetközi sajtó, de kétségtelen dolog az, hogy az angolszász nagyhatalmak és a szovjet megerősített szövetségének általános irányvonalát és jövendő következményeit Smuts marsallnak, a brit birodalom egyik legbefolyásosabb államférfiának világszerte feltűnést keltő beszéde jellemezte a legjobban.

Smuts marsall a brit birodalom parlamenti szövetsége előtt tartott beszédében azt javasolta, hogy *a háború után az Egyesült Államok, a Szovjet és Nagybritannia alakítsanak hármas szövetséget és erősítsék meg ezt a nagyhatalmi csoportosulást a nyugateurópai kis demokráciák szoros egységbe fogott uniójával* ... Smuts szerint *a régi Európa megszünt létezni*, a térképet felgöngyölítették s az új világ most alakul ki. A háború után *három nagyhatalommal* kevesebb lesz: *Franciaország letűnt*, de eltűnik Olaszország és Németország is ... Hátramarad tehát *Nagybritannia és a Szovjet*. Smuts azt állította, hogy a Szovjet, — amely egy földrészt már maga alá gyúrt, — *a háború után a kontinens ura lesz* ... Hatalma annál inkább megnövekszik, mert a japán birodalom megsemmisül s eltűnik minden fékező és egyensúlyozó erő keleten ...“

Smuts felfogása és véleménye nemcsak a kis népek életjogát tagadja meg a leggazdagabb világhatalomnak feltétlen uralma érdekében, hanem az angolszászok oldalán álló emigráns kormányok nagyobb részét is a megsemmisülésbe száműzi. Franciaországot pedig elhanyatlott, másodrangú hatalommá degradálja. Az algiri francia szakadárok már heves támadást intéztek Smuts marsall ellen s elkeseredetten tiltakoznak hazájuk megsértése ellen.

Német politikai körökben egyre inkább általánossá válik az a meggyőződés, hogy Teheránban nem az egyenjogúság alapján tárgyaltak, hanem Roosevelt és Churchill, Sztalin parancsainak átvételére utazott Teheránba.

Karl *Megerle*, a Berliner Börsenzeitung diplomáciai munkatársa foglalkozik *Sztalin, Roosevelt és Churchill találkozójának okaival és hátterével*. Megállapítja, hogy különösen Angliában és a szovjetunióban a hosszú, véres háborúra való kilátás erősen mérsékelte a kedélyeket. Roosevelt elnök a háború sikeres lefolyásában még külön is érdekelve van azáltal, hogy Amerika magatartását, tekintettel a jövendő elnökválasztásra, inkább mint valaha, belpolitikai szempontok szabják meg. Azonkívül a legutóbbi hetekben a visszacsapások oly erősek voltak, hogy Rooseveltnek szüksége van a közvélemény figyelmének elterelésére.

A semleges és a szövetséges európai országok emlékezőtehetsége azonban — írja tovább Megerle — *bizonyára nem olyan rövid, hogy beugorjanak annak, amit az új összejövetelen kieszelnek, bármennyire prédikáljon is a három róka az európai tyúkoknak örök békéről és barátságról, hogy kicsalja őket a német hadsereg és az Európa-erőd falai mögötti biztonságukból.* Ha a három államférfinak oly sürgős és nyomatékos szüksége van arra, hogy a propagandaszerű politikai hadviselés eszközeihez nyúljon, akkor *ez nem az erő és győzelem tudatának jele, hanem a gyengeségé.*

Nem sok képzelőerő kell annak feltevésére, — hangsúlyozza Megerle, — hogy most ismét *a Wilson-féle receptet akarják előszedni a fiókból*. Különösen vonatkozik ez a német népre, amelynek mindent meg fognak igérni, ha hajlandó vezetőit és ezzel önmagát elárulni s viszont minden rosszal fogják fenyegetni, ha vonakodik másodízben is beugrani *a világtörténelmi méretű csalásnak*. Az ilyen manőverek időpontját azonban *szánalmasan rosszul választották meg*. A német nép elszántsága, egysége és fanatikus harci akarata sohasem volt olyan acélos, mint ma. *Az Európa-erőd falain éppen oly kevéssé fog lengeni a fehér lobogó, mint Keletázsia falain* ...

Smuts marsall csak a *nyugateurópai* kis országokat óhajtja olyan szövetségbe fogni, amely kiegészíti és kiszolgálja az angolszász világhatalmakat s a keleteurópai és déleurópai népeket már minden megkülönböztetés nélkül utalja át *a szovjet hatáskörébe* ... A természetes életösztön tiltakozik tehát *Megerle* nagy cikkében, *a wilsoni terv és felhívás megismétlése ellen*. Hogy mi várna Európára a szovjet befolyása és uralma alatt, azt már senkinek sem kell magyarázni. A világsajtó eleget foglalkozott a héten a *cseh-szovjet* barátsági szerződés kérdésével s még angol és amerikai lapok is megállapították, hogy *Benes* a bolsevizmus hídfőjét próbálja kiépíteni s a szovjet azért ajánl kedvező szerződést Benesnek, hogy délkeleteurópai továbbterjeszkedéséhez megfelelő *propagandaalapot* létesítsen. Ha azután sikerül a terv, — *ki meri a szovjet urait felelősségre vonni a be nem váltott, tetszetős ígéretekért?* ...

Az európai népek közös szerencséjére a szovjetfront eseményeinek alakulása nem igazolja a moszkvai diplomácia előkészítő munkálatait ...

A szovjetfronton

dúló nagy csatákról *Martin Hellensleben*, a kiváló német katonai író rendkívül érdekes összefoglaló tanulmányából a következő részleteket közöljük:

A szovjet támadási erőfeszítése immár több mint öt hónapja tart. Ha ezt összehasonlítjuk az 1941. és 1942. év nagy német offenzíváival, amelyeket jóval csekélyebb erőkkel folytattak és amelyek lényegesen rövidebb idő alatt játszódtak le, két dolog állapítható meg:

1. A szovjet alapjában keveset ért el, ha figyelembe vesszük az akkori német megsemmisítő győzelmeket, az akkori német térnyereségeket és végül az óriási szovjetveszteségeket. Mindenesetre a szovjet egyetlen olyan győzelmet sem aratott, amelyre akárcsak a részletes döntés név is ráillene.

2. Az állandóan harcoló német alakulatok öthónapos szakadatlan, igen kemény harcok után is

KÖZELHARC A SZLOVÉNIAI HEGYEKBEN. Egy hegyi faluban kerítették be a horvát és német egységek a felkelő kommunistákat s kétnapos harcban felmorzsolták ellenálló erejüket ...

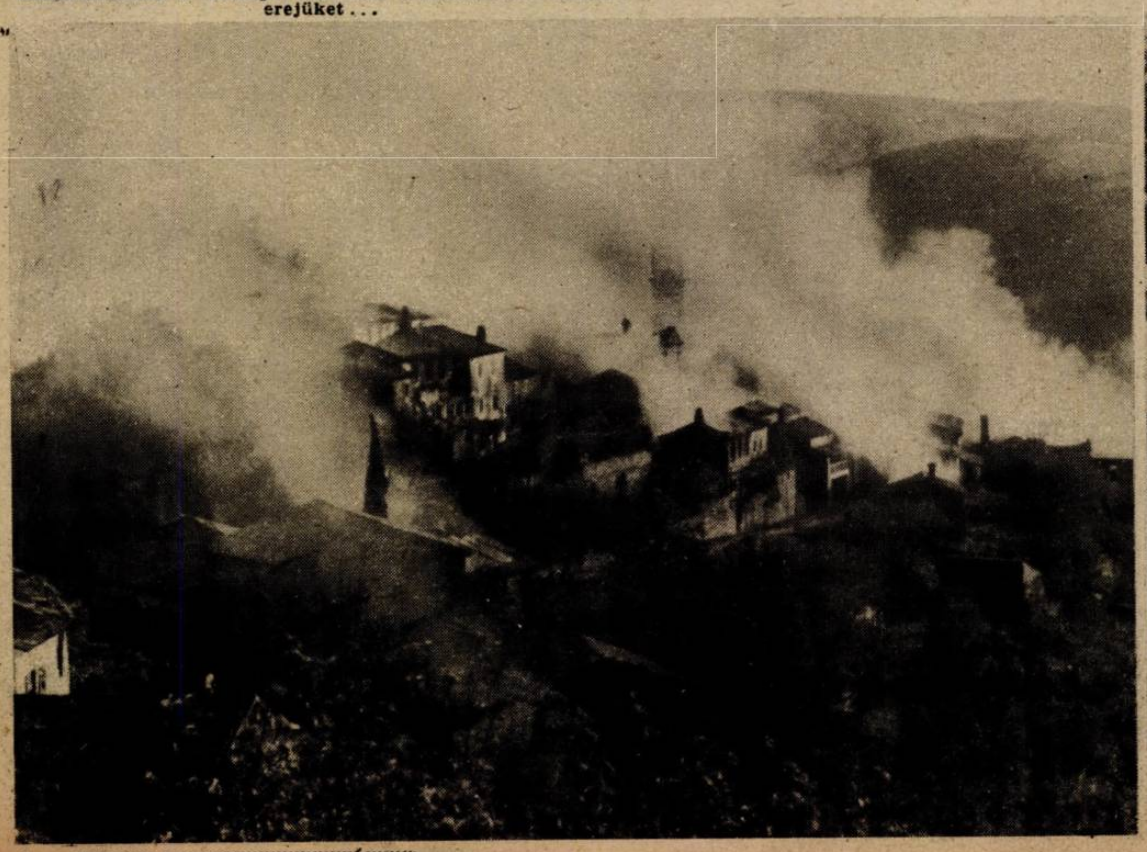

NÉMET ÉS HORVÁT KATONÁK KÖZÖS HARCA a kommunista bandák ellen. Egy folyó völgyét kis gőzössel járják, megtisztítani a környéket a felkelőktől

LÉGELHÁRÍTÓ ÜTEG A FINN FRONTON. November 30.-án múlott négy esztendeje annak, hogy a szovjet repülőgépei Finnországra támadtak. A hősi ellenállás négy éve nem tudta megtörni a finn nemzet önvédelmi elszántságát!

ÉS ÚJ FORDULATOK

Írta: Rajniss Ferenc

nemcsak fölényes ellenállási és harci erővel rendelkeznek, hanem olyan támadó szellemmel is, amely kétségkívül egyáltalában nem lebecsülendő jelentőségű a jövő fejlemények szempontjából, annál is inkább, mert a német hadműveleti tartalékok zöme még mindig nem került előtérbe.

Éppen ezért érthető, hogy német katonai körökben a keleti háború további alakulásával kapcsolatban — különös tekintettel azokra a követelményekre, amelyek elé a jövő majd a német katonai hatalmat még állítja — az a vélemény kerekedett fölül, hogy *végeredményben a németek még mindig kedvezőbb helyzetben vannak.* Ezt a felfogást nem utolsó sorban indokolják azok a nagyon reális megfontolások, amelyek bizonyos tekintetben az ellenség számbeli fölényéből indulnak ki, de mindenekelőtt *olyan tények is alátámasztják, amelyeket egyelőre még nem hoztak nyilvánosságra.* Bizonyos, hogy a német arcvonal fokozatosan történt visszavonása és a *„húzás és ellenhúzás"* stratégiája lényeges szerepet tölt be...

A szovjethadvezetőséget erősen zavarja a harcok folyamán kialakult új német hadászati rendszer, amelynek sikerét már Moszkva sem tagadja.

A szovjetfront déli szakaszán *tartós esőzés* iszaposítja el a terepet, de a harci tevékenység csodálatos módon *nem csökken.* Támadások és ellentámadások elkeseredett váltakozásában folyik tovább a nagy csata a *kercsi szakaszon, Perekopnál, a chersoni hídfőnél* és a *nikopoli körzetben,* de a szovjet sehol sem tudott véráldozatával döntő fontosságú eredményeket biztosítani. A nagy *Dnyeperívben* egész héten dühöngött a harc; *Kremencsug* és *Krivoj Rog körül* s a *cserkasszi* térségben a szovjet összevont erőket dobott a német vonalak áttörésére s gyilkos és ádáz küzdelemben több erőcsoportja teljesen megsemmisült.

Kiev és Zsitomir között előbbrehaladt Manstein tábornagy támadása s ezen a harctéren november 9—28. között a *szovjet 20.000-nél több halottat, 4800 foglyot, 603 páncélost, 1505 ágyút, 1042 géppuskát, 275 gránátvetőt és 554 páncéltörő fegyvert veszített!... Koroszten elvesztését beismerte a moszkvai rádió s egyben Kiev kiürítését is jelentette...*

Gomeltől nyugatra és északra a hét közepén váratlan erővel újra fellángolt a harc, az ellenség fokozta nyomását a *Pripjet* és a *Berezina* vonalán s be is tört a német állásokba, de a lendületes ellentámadások újra kivetették az elfoglalt sáncokból.

Szmolenszktől nyugatra a vörösök 31 lövészhadosztállyal és nagy páncélos kötelékekkel tömegrohamokat indítottak s a négy napig tartó csatában, heves hófúvások között akadt el támadásuk. Neveljtől nyugatra tért nyert a nagyszabású német *ellentámadás* s a hét minden napján sok helységet hódított vissza a vörös csapatoktól. A szovjet novemberben 865 repülőgépet vesztett a légi ütközetekben s a német légierő, a véres küzdelem gyujtópontjaiban, a harcigépek sűrű bevetésével, *súlyos csapásokat mér a vörös hadseregre.*

Délolaszországban

megindult az angolszászok hosszú időn át gondosan előkészített támadása. *Montgomery* tábornok napiparancsban jelentette be az offenzívát s célnak *Róma* elfoglalását jelölte meg. A hadszíntér *keleti szakaszán,* a *Sangro* folyó völgyében nagy erők törtek a német állásokra, de az erélyes ellenlökések felfogták az angol támadó kötelékeket. Több heves előretörés összeomlott a német nehéz tüzérség tüzében s hét végére *ellanyhult* átmenetileg a harc a keleti szárnyon, de ugyanakkor *a nyugati frontszakaszon az amerikaiak, heves tüzérségi előkészítés után támadásba lendültek.*

A délolaszországi arcvonal nyugati szárnya az 5-ik amerikai hadsereg nagyarányú és nyilvánvalóan alaposan előkészített támadásra való várakozás jegyében áll. Ezzel kapcsolatban német részről rámutatnak arra, hogy az ellenség egyidejűleg *a gaetai öbölben partraszállási hadműveletet kezdeményezhet.* A délolaszországi arcvonal mindenesetre az angolok és amerikaiak új és nagy erőfeszítéseinek megkezdése előtt áll, a németek azonban már *régóta számolnak ennek a tevékenységnek a lehetőségével.*

A délolaszországi frontok megélénkülésének az a magyarázata, hogy az angol és az amerikai sajtó, már hosszú hetek óta élesen bírálja a partraszállt seregek tétlenkedését s különösen hangsúlyozza a hadműveletek ellanyhulásának kedvezőtlen hatását — *Szovjetoroszországban...*

Ez a bírálat nem számol az angolszászok olaszföldi vállalkozásának rendkívül súlyos veszteségeivel.

Az angolok és amerikaiak a sziciliai vállalkozás kezdete óta csupán német búvárhajók, a légifegyvernem és a hadsereg tüzérségének tevékenysége folytán a következő veszteségeket szenvedték: Elsülyedt 55 romboló, 38 gyorsnaszád, 6 cirkáló, 1 csatahajó, még pedig a „Róma" nevű olasz csatahajó, 5 búvárhajó és 3 torpedónaszád. Megrongálódott 48 romboló, 32 gyorsnaszád, 35 cirkáló, 3 csatahajó, 4 búvárnaszád és 1 torpedónaszád.

A birodalmi főváros katonai köreiben megállapítják, hogy az angoloknak és az amerikaiaknak a búvárhajóháború tekintetében az ez év nyarához fűzött várakozásai nem teljesültek. Igaz ugyan, hogy júniusban 149.000 tonnával a legalacsonyabbra esett az elsülyesztések eredménye, azóta azonban a német búvárhajók ismét munkában vannak, német bombázó és torpedóvető repülőgépek támogatásával. Ennek következtében az elsülyesztések görbéje újból emelkedett, s bár az ellenség fokozta az elhárítást, *az elmult tizenegy hónapban 799 hajót, összesen 4,878.941 bruttóregisztertonnát sülyesztettek*

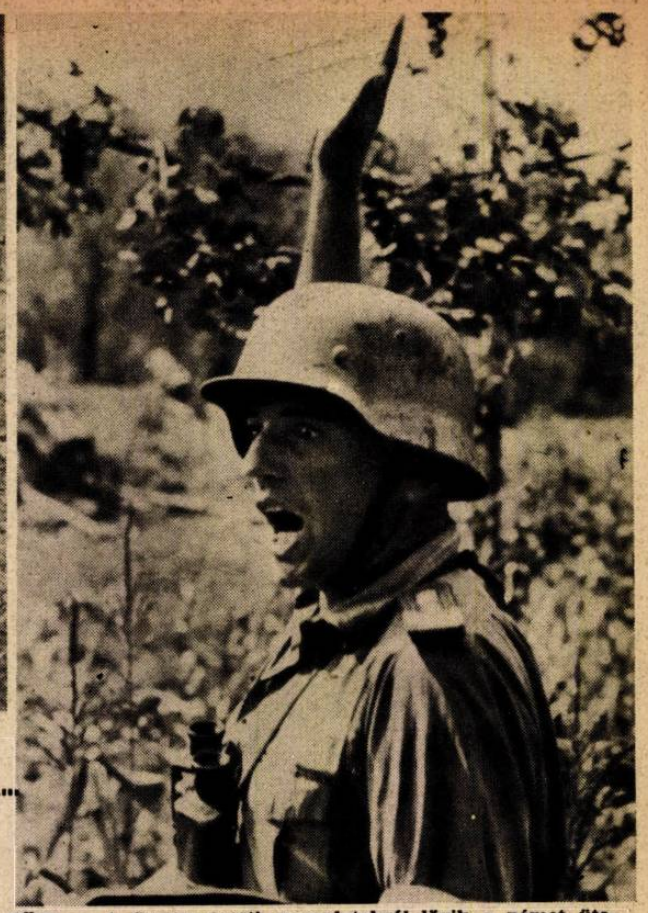

TÜZ!... A Sangro-menti magaslatokról lövik a német ütegek Montgomery tábornok támadó csapatait. A délolaszországi fronton minden négyzetméternyi terület elfoglalása, súlyos és véres angolszász feladat...

A JAPÁN GYALOGSÁG váratlan előretörése Hunan tartományban, nagy gondot okoz a csunkingi kormánynak

AZ UTOLSÓ ÚT... Amerikai repülőgépanyahajó a Gilbert szigetek vizein. A felszállott repülőgépek harcba bocsájtkoztak a támadó japán halálrepülőkkel, de nem tudták megakadályozni úszó támaszpontjuk megsemmisítését

SEBESÜLTEN ÉS ELSZÁNTAN A LÖVÉSZÁROKBAN. Ez a szellem tartóztatja fel a szovjet túlerőt!

FEDEZZ! Gránátok süvöltenek a földsánc felett, tüzet okádnak a szovjetágyúk s várni kell az első vonalban, amíg az orkán megcsendesedik . . .

ELLENTÁMADÁS heves tüzérségi tűzben. Havas már a föld, de a szeszélyes időjárás néhány óra alatt pocsolyába meríti a vékony hótakarót ↑

A TÜLGYFALOMBOS SCHERER TÁBORNOK Velikije Luki térségében megszemléli segédtisztjével az előretolt német állásokat. A vasúti pályatest mentén dühöngött a legnagyobb csata s ezen a helyen egy szétlőtt szovjet páncélosra bukott a kiégett vasúti teherkocsi. Ritka az ilyen karambol . . . →

BEVÁGOTT A STUKABOMBA a szovjet dnyeperparti állásába . . . ↓

el. Ehhez jön még ötmilliónál több bruttóregisztertonna megrongált hajótér.

November havában a német búvárhajók 38 angolszász csapatszállító hajót *306.900 tonnát süllyesztettek el s december első napjaiban 8 hajót, 36.000 tonnát . . .*

A légiháború

felfokozott erővel tombol! A hét folyamán Németország és a nyugati megszállott területek fölött 266 ellenséges bombázót lőttek le a német vadászok és a légelhárító ütegek. *Berlint újra súlyos támadás érte, de Bréma, Stuttgart és Lipcse bombázása, francia földön Toulon és Marseille, Olaszországban Torino s a Balkánon Raguza, Szarajevó és Dubrovnik légi megtámadása, a terrorcselekmények legyezőjének szélesítését bizonyítja.*

1943-ban, január 1-e és november 30-a között, tehát 11 hónap alatt, Németország és a nyugati megszállt területek fölött, a német légierő *4600 gépet lőtt le, a Földközi tenger térségében pedig 2563 gépet!* A német haditengerészet ugyanezen idő alatt 822 repülőgépet pusztított el, tehát az angolszászok összesen *7985 bombázót és vadászgépet vesztettek ebben az esztendőben! A légitámadások azonban nem csökkennek, sőt a terror fokozásával kell számolni a közeljövőben.*

A *távolkeleten* Japán diadalmasan folytatja gigantikus harcát. Hunan tartomány fővárosa, *Csangteh elesett.* A hadműveletek szempontjából fontos várost szuronyrohammal foglalták el a japánok. A *Gilbert szigetek* körül a japán repülők 3 légi csatában *5 amerikai repülőgépanyahajót, egy csatahajót és 2 cirkálót süllyesztettek el s több nagy hadihajóegységet súlyosan megrongáltak.*

A hét eseményeiből azt a végső következtetést vonhatjuk le, hogy a szovjetfronton a hadihelyzet *a németek számára kedvezően alakul* s hogy az angolszász nagyhatalmak nem annyira a harctéri győzelmekben, mint inkább *a légi terror nyomásának erősítésében s új diplomáciai sikerek kierőszakolásában látják jövendőjük biztosítását . . .*

FOGOLY SZOVJETKATONÁK pihenője a zsitomiri harcvonal mögött

ET ÉS NYUGAT VÁNDORAI

ngolszász Chaim és a bolsevista Mojse ölelkezése a világpolitikában

ABRA, HENRIOT FRANCIA MINISZTER MEGGYILKOLÁSÁHOZ:

Az angol titkos szolgálat a hálószoba ajtajában . . .

HÉTMÉRFÖLDES ZSIDÓ CSIZMA!...

A XX. SZÁZAD MÓZESE

kihirdeti a kis népek jogát és a szovjetrablás parancsolatait! . . .

MAGYAR KATONAHUMOR II.

AZ ŐRMESTER CIGARETTASZÜNETET AD A GYAKORLÓTÉREN.
–NA, FIÚK, KINEK VAN EGY SZIMFÓNIÁJA?...
–EGY HANG A HÁTSÓ SOROKBÓL: A BEETHOVEN-NEK!
–BEETHOVEN HONVÉD HOZZÁM...

AZ ŐRMESTER INDULÁS ELŐTT ELLENŐRZI A GÉPKOCSIKAT.
–MIT KERES OTT AZ A MALAC, TE?!..
–ŐRMESTER ÚR ALÁZATOSAN JELENTEM, FELKÉREDZKEDETT...

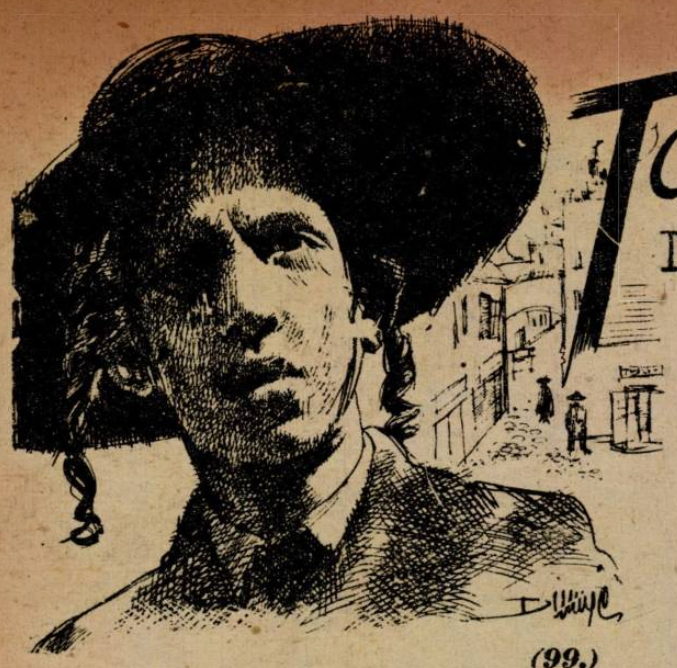

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(99.)

— Ne félj, minden befektetés megtérül, — vigasztalta Kun, mikor borongva számolta: mennyibe kerül az új cikk bevezetése.

Kun nem mondta meg, hogy már új kölcsönt hajszolt fel, majdnem uzsorára. Csak mosolygott, optimista volt és emberfelettien sokat dolgozott.

Végre befutottak az első megrendelések! Egyik üzlet ötven, a másik mindjárt száz dobozzal kért a Lunából.

— Látod, a mintadobozok! — figyelmeztette Kun. — Keresik a háztartások, mert bevált...

Boldogan intézték el a megrendelést, s amikor a pénz befutott, csaknem táncra kerekedtek. A sok fizetés, kiadás után végre pénzt is láttak.

Ádám az utcán büszkén szemlélte a virító plakátokat, s legszívesebben minden emberhez külön odalépve, felhívta volna figyelmét a páratlan gyártmányra, melyet rövidesen követett az új cipőpaszta is. A cimkéken büszkén hirdette a felírás, hogy a Kun és Gyéressy vegyiműhelyből kerülnek ki.

Közben felfigyeltek rájuk, — jelentkezett a konkurrencia. Egy igen jól öltözött úr kereste fel őket, s közölte, hogy bizalmas megbeszélni valója lenne velük. Ádám bevezette az irodába, s átszólt Kunért is, aki foltos, zsiros köpenyben a műhelyből ugrott be.

A vendég nem kerülgette a témát, mindjárt azzal kezdte, hogy meg akarja venni a műhelyt, úgy, ahogy van.

— Hiszen azt se tudja, mit vásárolna, nem látott semmit, — nevetett rá Kun.

— Nem fontos. Megveszem... Megbízásból vagyok itt, hajlandó vagyok fizetni önöknek egy milliárdot az egész gyárért...

— Annyira becsüli?

— Nem... Tizedrészét se éri tán, de van még egy kikötésem is.

— Halljuk!

— Garanciát adnak, hogy se ezt a pasztát, se a Lunát nem gyártják többé. Hogy ilyen cikkekkel nem foglalkoznak.

Ádám felháborodva ugrott a vendég elé, de szólni már nem volt ideje, mert Kun visszanyomta a székre.

— Érdekes, — mondta, — egyéb kívánságuk nincsen?

— Tudják mit? Nem is kell az üzem... Ezt a két pasztát megvesszük, s fizetünk érte ötszáz milliót. S maguk valami más cikkel kezdenek dolgozni.

Kun nagyon nyugodtan bólogatott, aztán csendes szóval azt mondta:

— Figyeljen rám, uram... A paszta nem eladó, semmi pénzért. Ha maguknak annyira tetszik, küldjenek megrendelést, szívesen szállítok mondjuk tizezer dobozzal mindegyikből.

— Viccel?

— Eszem ágában sincs!

— Akkor nem érti, miről van szó!

Kun mosolygott.

— Dehogynem! Maguknak kellemetlen a konkurrencia, szeretnének bennünket eltüntetni a piacról... Hát nem... Ha a mi portékánk jobb, akkor bolondok volnánk a versenyből kilépni. Ha pedig maguk úgy érzik, hogy alul maradnak, adják el az üzemüket nekünk, mi majd ott is gyártjuk a Lunát. Tiszta sor, nem?

A vendég még próbált érvelni, majd mikor látta, hogy nem boldogul, fenyegető célzásokat tett. Arról beszélt, hogy kár a jóindulatú ajánlatot elutasítani, mert az olyan cégek, mint az övé, máskép is elintézhetik őket. A tőkéjük nagyobb, jobban bírják az iramot.

— Hallott már arról, hogy a versenyben alákínálással is lehet eredményeket elérni? Három hónapig olyan olcsó lesz a parkettpaszta, uram, hogy abba magának a nyelve is kilóg, — nevetett, — s egy napon azon veszi észre, hogy a nadrágját is ráfizette az üzemére. Az jobb lesz?

Kun nem rendült meg, csak vállát vonogatta és azt felelte, hogy ha olyan sok a kidobni való pénzük, tessék, adják ingyen a gyártmányaikat, majd meglátják, mit érnek vele.

— Különben is — fejezte be egészen szakszerűtlenül a vitát — kár egy szót vesztegetni az egész dologra, mert mi zsidókkal nem vagyunk hajlandók tárgyalni.

A jövevény pislogott, aztán felpattant a székről, mint akit nagyon megsértettek. Fejére csapta kalapját és köszönés nélkül rohant ki az irodából.

Összenéztek és jót nevettek az eseten, de aztán Kun elkomolyodva simogatta köpenye ujját.

— Most kezdődik számunkra a kellemetlen időszak. Vagy csakugyan tönkretesznek bennünket, vagy úgy megizmosodunk a dulakodásban, hogy az özönvíz se pusztít el.

Ádám vállat vont:

— Próbálják meg...

Azt hitték, hogy egyéb fegyvere nem lesz a konkurrenciának, mint az, amivel vendégük fenyegetőzött, s majd az alákínálással próbálják megfojtani a kis műhelyt. Néhány hét mulva azonban rájöttek, hogy a kereskedők egy része nem hajlandó átvenni tőlük a megrendelt árut sem. Mindenféle ürüggyel próbáltak visszalépni, s egyikük, aki sajnálta a két törekvő fiatalembert, bizalmasan figyelmeztette őket: bojkottálásukat követeli az egyik nagy gyár. Aki vonakodik teljesíteni a kívánságot, nem kap bizonyos árukat, megvonják tőle a hitelt, sőt más cikkeket se szállítanak neki azok az üzemek, melyek a Luna konkurrenciájával üzleti barátságot, vagy érdekközösséget tartanak fenn.

Összeszorították a fogukat és tovább dolgoztak. A nehézségek mintha erejüket sokszorozták volna meg, s most már hajnaltól késő éjszakáig bent voltak a műhelyben. Kun hosszú, néma töprengés után közölte Ádámmal, hogy boltot nyitnak. Már ki is nézte a helyiséget, éppen az új Lipótvárosban, nagyon jó helyen, a bér nem túl magas és megkeresik azzal, hogy bizományi árut is tartanak.

Az ötlet életrevalónak bizonyult, mert függetlenítették magukat az idegen közvetítőktől, s ők is olcsóbbak lehettek, ha nem is annyira, mint a konkurrencia. A fojtogató versenyt érezték, de a veszély nem volt tragikus.

Egyszer azonban Kun, aki a városban járt, a felindulástól remegve érkezett vissza s már az ajtóban kiáltozni kezdett:

— Nézd, a gazembereket! Olvasd, mit művelnek velünk!

Egy lapot tartott a kezében, azzal hadonászott s odadobta az ujságot Ádám elé az asztalra.

— Mi ez?

— Valami szennylap! Soha nem láttam még, most indult s mindjárt az első számában bennünket is megtámad.

Ádám felvette a gyűrött kis ujságot, mely egy olcsó nyomda igen silány terméke volt, s olvasni kezdte a rikító című riportot.

Aki írta, nem állított kevesebbet, mint hogy egy obskurus kis műhely, valahol a főváros perifériáján, szélhámos fogásokkal igyekszik silány gyártmányait népszerűsíteni, holott készítményei egyáltalán nem valók arra a célra, amire hirdetik. Összehasonlította a műhelyt azoknak az utcai árusoknak a tevékenységével, akik színesre festett vizet sóznak a gyanutlan emberekre parfőm címén, s az egész „leleplező" riport olyan lélegzetelállító szemérmetlenséggel íródott, hogy Ádám szótlanul ejtette le a lapot, mikor végére ért.

— Mit szólsz ehhez?

— Nem tudom... Megyek és aki elkövette, agyonverem.

— Semmit se segít... Ma Pesten legalább ötvenezer ember olvassa, hogy a Luna szélhámosság...

— De miért tették ezt?

Kun vállat vont:

— Ötszázezer koronáért, vagy legjobb esetben egy millióért.

Ádám még egyszer kezébe vette az ujságot s átforgatta. Csupa hasonló botrányos cikk nyüzsgött benne, a riportok alatt soha nem hallott, de jól csengő nevekkel. A papír rongy volt, a sorok közt, a címekben rezsgett a sajtóhiba, az egész lap megjelenése olyan gusztustalan, mocskos volt, mint egy galiciáneré, akinek külseje undort kelt.

— Helyreigazítást kell küldeni és beperelni a gazembert! — tüzelt Ádám.

Kun csüggedten legyintett.

— Mit érünk vele? Elítélik pár százezer koronára, de rajtunk az már nem segít... Hát ilyen eszközökkel is dolgoznak ezek a nyomorultak? A becsületét is kikezdik az embernek, nemcsak az üzletét teszik tönkre?

Rossz napjuk volt ez, de végül mégis abban egyeztek meg, hogy a szennylap szerkesztőjét beperlik, Ádám pedig felkeresi a redakciót, s megpróbálja a zugfirkászt jobb belátásra bírni, helyreigazítást kérni. Nem nagyon bíztak az eredményben.

Pedig ha Ádám előre tudja: honnét indult a támadás, talán egy lépést sem veszteget az ügyben.

A Klauzál-téren egy hagymaszagú, mocskos bérházban volt a szerkesztőség, a csarnok mellett. Az első emeleten, közönséges csomagoló papirosra rótt nyomtatott betűk hivalkodtak a barna ajtóra szegezve, hirdetvén, hogy ott ütötte fel tanyáját a „Közélet" című orgánum. A csengetésre sunyi tekintetű asszony nyitotta ki az ablakot.

— Mi tetszik?

— A szerkesztő urat keresem.

— Milyen ügyben, kérem?

— Egy riport miatt jöttem.

— Tessék...

Naftalinszag, konyhaillat és penész-hideg levegő csapott arcába. A félhomályos előszobán át vezette a slafrokos, borzas nőszemély a „szerkesztő" elé, aki egy ebédlőből hevenyészett dolgozóban trónolt, nagy halom ujság között. Az új lap példányai kötegekben hevertek a padlón, úgy látszott: a szerkesztő sokoldalúan maga intézte a terjesztést is.

Ingujjban ült a papír-barrikád mögött, húsos ajkai közt cigarettával.

— Mi tetszik? — kérdezte ő is, mint előbb a nember.

— Egy cikk ügyében jöttem, — állt meg előtte Ádám.

— Ne menjen ki, Grünné, — intett a szerkesztő, — maradjon csak itt, jobban szeretek tanuk jelenlétében tárgyalni. Én megvesztegethetetlen vagyok.

Ádámnak kedve lett volna mosolyogni.

— Efelől nyugodtan elküldheti, — legyintett, — nincs szándékomban magát megkísérteni.

— Nem baj, kérem... Soha nem lehet azt tudni...

Ádám elővette az összegyűrt lapot s kiterítette a róluk szóló oldalnál.

— Maga írta ezt?

— Gondosan megvizsgálta, összevont szemöldökkel, aztán Ádámot méregette végig.

— Nem. Egyik munkatársam. Miért?

— Tudja, hogy az első betűtől az utolsóig hitvány hazugság?

— No-no!

— Gyalázatos, pimasz hazugság, igen. S én most azért jöttem, hogy megkérdezzem: hogyan hajlandó nekünk elégtételt adni?

— Elégtételt? Be lehet engem pörölni, ha nem igaz, ami a lapban áll... Helyreigazítást nem adok, azt már előre is megmondom, csak ha a bíróság kényszerít, de akkor is fenntartom minden állításomat. Az én információim megbízhatóak. Tudja, uram, hol dolgoztam én, míg a lapomat meg nem alapítottam? Miklós Andor mellett! Érti? Én egy elsővonalbeli hirlapíró vagyok, én ezt a mesterséget nem most kezdtem. Én egy dörzsölt ember vagyok, én már láttam ilyen felháborodott urakat, akikről aztán később kiderült, hogy mégse olyan ártatlanok, mint amilyennek szeretnék mutatni magukat...

— Nem vitatkozni jöttem, — szakította félbe Ádám. — Hajlandó-e nekünk elégtételt adni, s következő számban megírni, hogy mindaz, ami rólunk megjelent, hazug misztifikáció?

— Mi ez? Mi ez? Mit diktál itt nekem? Mit zsarol? Tudja mit? Nem! Akarja még egyszer hallani? Nem! Pöröljön be... Nekem nincs időm sértődött emberekkel vitatkozni. Alászolgája!

Ádám előre lépett, átnyúlt az asztalon, megragadta a szerkesztő mellén a kabátot, kényszerítette, hogy felálljon a székről s szemébe nézzen.

A kövér, beretválatlan arc ott imbolygott előtte; még mindig ajkai közt lógott a félig égett cigaretta csonkja.

— Hogy beszél maga énvelem? — szisszegte. — Micsoda modor ez, hallja? Hol tanulta ezt?

— Eresszen el! Azonnal eresszen el! Ez magánlaksértés, személyes szabadság megsértése. Vigyázzon, ennek következményei lesznek! Grünné, figyeljen, magának mindent meg kell jegyezni, ami most itt történik! Maga a tanu!

Ádám félig hátrafordult.

— Figyeljen csak, Grünné, — mondta ő is, — nézze és jól jegyezze meg, amit lát!

Szabad kezét felemelte s óriási, csattanó pofont mért az előtte álló arcára.

— Ha a következő számban nem lesz benne a helyreigazítás, megint jelentkezem, — közölte vésztjóslón, — s addig folytatjuk, míg jobb belátásra nem bírom...

Sarkon fordult és otthagyta, nem törődve vele, hogy kiáltozik, fenyegetőzik és megtorlást emleget.

— Mit bámul itt? Mars ki! — ripakodott Grünnére, mikor az ajtó becsapódott a goromba látogató után. — Nem tudott segíteni nekem?

Az asszony széttárta kezeit.

— Én? Egy ilyen bivalyerős emberrel szemben?

Arcát tapogatta, mert tüzelt rajta a bőr, tükröt vett elő mellényzsebéből és megnézte a pofon helyét is. Bizony, mind az öt ujj pontosan látszott. Legalább egy óráig nem lehet vele az utcára menni. Ez még jobban elkeserítette s most már harsogott:

— Persze, hogy maga! Segítségért kiáltozhatott volna, mikor látta, mit akar! Meg is ölhetett volna! Egy ilyen bőszült senkinél, mit lehet tudni? Maga azt is végignézte volna? Hányszor mondtam már, hogy idegen embereket ne eresszen ide be! Ha még egyszer előfordul, úgy kivágom, mint a huszonegyet!

Az asszony becsapta az ajtót, Róna Armand szerkesztő egyedül maradt. Az ütés helye már nem sajgott olyan nagyon, de azért gondosan vizes zsebkendőt borított rá a fürdőszobában, mert tudta, hogy akkor hamarább eltűnik a helye. Gyakorlata volt az ilyesmiben. Különösebben nem is érintette a dolog, legfeljebb azon bosszankodott, hogy túl olcsón vállalta az előre látható következményeket, kérhetett volna kétszerannyit is, Balassa biztosan megfizeti. A régi ismeretség jogán is, hiszen ők régi barátok.

— Grünné! — harsogott s mikor az asszony bedugta fejét az ajtón, izgatottan utasította, hogy taxit hozzon.

Nem mehet villamoson, se gyalog, ujjal mutogatnának utána az arcán vöröslő ujjnyomok miatt s a költséget úgyis felszámítja.

Felvette a kabátját, nyakkendőt kötött s mire elkészült, az asszony már hozta is a hírt: a kapuban várja a kocsi.

A vezérigazgatói szobában nem fogadták szívesen. Utasítása volt a titkárnak, hogy Róna Armand szerkesztőt csak akkor bocsáthatja be, ha erre külön parancsot kap, egyébként küldje el nyugodtan. Juda nem kívánt sűrűn érintkezni a tisztátalan és túlságosan zsidós kinézésű ujságíróval, akinek különben is olyan rossz híre volt, mint egy bérgyilkosnak.

A lap alapításához ő adott neki pénzt, elégedjék meg ennyivel, s ha szüksége lesz rá, majd hivatja. Nem is emlékezett már rá, mikor először bejelentette a titkár, el akarta küldeni, azzal, hogy soha nem hallotta a nevét és nincs beszélnivalója vele, jöjjön majd a közgyűlés előtt, akkor osztogatják a borítékokat a kis „közgazdászoknak", e jellegzetes szipolyozóknak, akik a nagyvállalatok körül nyüzsögnek, s különféle jogcímeken zsarolnak.

— Csak mondja meg a vezérnek, — erősködött a látogató, — hogy Rosenbaum Mandel fia keresi Munkácsról. Így tán emlékszik majd rám.

— Mandel fia... — villámlott át rajta hirtelen a múlt. A piszkos kis sikátor a munkácsi gettóban, s az öreg ember, aki oly szenvedélyesen tudott mesélni Pestre került elsőszülöttjéről!

— Bocsássa be, most már tudom, kicsoda, — hadarta gyorsan.

Róna szerkesztő úr bizalmasan üdvözölte, mintha tegnap váltak volna el a Newyorkban s nem tekintóriázott sokat: mindjárt megmondta, hogy pénzre van szüksége, nagyobb összegre, melyen lapot indíthat.

— Maga az én tatámmal olyan jóban volt, vezérem, hogy nem tagadhatja meg ezt a kis szívességet. Különben is kölcsön kérem, mert a lap szenzációs lesz és dőlni fognak hozzám a milliók, — vetette ki a mellét... — Emlékszik a tatámra, aki magának annak idején szállást adott, ugye? Hej, szép idők voltak... Az öreg sokat mesélt nekem magáról, tudom, hogy milyen szegény kis galiciai volt abban az időben...

A derűs emlékezésben volt valami fenyegető hangsúly, figyelmeztetés, hogy: lásd, én mindent tudok rólad, ajánlom, legyél velem jó viszonyban, mert az ilyen pikáns históriák érdeklik az embereket és meg is írhatom úgy, ahogy elmondom, felelősségre se vonhatsz, hiszen majd megdícsérlek, hogy olyan alacsony sorból verekedted fel magad a vezérigazgatói székig és keresztény úriemberségig...

Juda elég kelletlenül hallgatta az ömlengő emlékezést, s azzal vágta ketté a diskurzust, hogy kijelentette: hajlandó az áldozatkészségre, de csak bizonyos korlátok között.

Róna elmondta tervét, közölte, hogy szenzációkkal foglalkozó riportlapot szeretne indítani, egy évig elél abból az anyagból, amit összegyüjtött palyafutása alatt, de nem volt módja sehol megírni eddig.

— Nincs ember, uram, akiről én valamit ne tudnék Pesten! — dicsekedett öntelten, — mindenkit tönkre tudnék tenni, ha akarnám... De én jó fiú vagyok, velem lehet beszélni okosan...

Juda értett a szóból és behozatott a pénztárból ötvenmillió koronát.

— Az alaptőkéhez, — nyujtotta át, — de van egy kérésem...

— Parancsoljon velem! Kit terítsek le?

Juda nem válaszolt egyenesen. Van egy bizonyos cég, neki semmi köze hozzá, de hallotta, hogy óriási szélhámosságot művel, érdemes volna kiriportozni. Nem, nem tanács, de tudja, hogy a szerkesztők szeretik, ha információkat kapnak. Hát ez biztos információ, a szakmából hallotta, az egész várost érdekli, mert szükségleti cikkről van szó. A lapnak mindjárt népszerűséget szerezhet vele, ha megírja.

Róna úr a címet kérte és ígérkezett, hogy a szélhámosságot leleplezi, aztán a jegyzőkönyvecskéjével együtt zsebre gyűrte a bankjegyeket és távozni készült.

— Még egy jó tanácsot, ha szabad... — tartotta vissza Juda.

— Tessék, boldogan hallgatom, biztosan használt veszem...

— Ne dolgoztasson zsidókat a lapban.

— Tessék?

— Mondom, lehetőleg ne tartson zsidó munkatársakat...

— Miért?

Juda karonragadta és visszahúzta a nagy bőrgarnitúra mellé, s lenyomta az egyik karosszékbe.

— Nézze, szerkesztő úr, — kezdte, — maga tudja, hogy van egy bizonyos antiszemita áramlat. No, nem olyan veszélyes már, mint pár évvel ezelőtt volt még, de számolni kell vele. Vannak lapok, amelyek zsidóznak és zsidó bűnöket emlegetnek... Minek az magának, hogy a hitelét ilyen megjegyzésekkel rontsák és a lapra azt fogják rá, hogy a zsidó érdekeket szolgálja. Ez úgyis butaság, mi tudjuk, de az emberek olyan hiszékenyek, mindent bevesznek. Szolgálja maga a tiszta közérdeket, keresztény munkatársakkal. No? Biztosan talál megfelelő embereket azok közt is... És ha egyszer valaki megtámadná, milyen pompásan vissza tudna vágni: magát vádolják zsidó érdekek szolgálatával, akinek még véletlenül sincsen zsidó munkatársa?

— Tudja, milyen jó tipp? Ha nem volna olyan gazdag ember, fizetni kéne érte magának, kedves vezérem... Hiába... — elragadtatott mozdulattal jelezte, hogy nincs is már megfelelő kifejezés szótárában.

— Emlékszik maga Fényes Lászlóra? — kérdezte Juda.

— Hogyne!

— No, lássa! A Miklós Andor azt milyen zseniálisan használta fel tizennyolcban! Ő írt a degenerált dzsentrik és a rothadt nemesi vármegye ellen, akire senki se foghatta rá, irígységből beszél, hiszen maga is dzsentri volt. Igaz?

— Megfogadom a tanácsot, — igérte Róna, — köszönöm... A riport pedig benne lesz az első számban! Majd olvassa el, meglátja, hogy fejezek én le embereket, ha terem van hozzá! Az a cég halott... Nem tudom még, milyen disznóságokat csinált, de majd én kiszimatolom...

Búcsúzott és elment.

Úgylátszik azonban, sokkal több szimatolnivalót talált a szívességből kapott téma körül, mint ahogy Juda hitte volna, mert egy napon ismét jelentkezett s titokzatosan előadta, hogy ugyanebben az ügyben meg lehetne még említeni egy nagy szerepet játszó, közbecsülésben álló gazdasági tekintélyt is. Célzásokat tett, s Juda rádöbbent, hogy a vastag Róna, aki, maga se tudta, miért, egy vérrel teleszívott piócára emlékeztette, már kibogozta az ő és Gyéressy egész ellentétét.

Végül persze pénzt kért, — mint mondta, — a költségekre.

Néhányszor bekopogott még, de akkor már új mesével.

Hallotta, hogy valaki meg akarja írni egy antiszemita lapban egész karrierje történetét, az illetőt le lehet szerelni két millióval s akkor becsületszavát adja, hogy elfelejti a dolgot, de a nyomozásra sok pénzt költött, azt vissza kell neki téríteni.

Juda fizetett, de fogcsikorgatva. Most döbbent csak rá: milyen veszedelmet idézett fel saját fejére, amikor már késő volt és védekezni alig lehetett, hiszen fizetett s ezzel mindent beismerve, kiszolgáltatta pénztárcáját ennek a zsarolónak.

Színe elé már nem bocsátották többé, de néhányszor még kapott pénzt, rendszerint felét annak, amit kért, s ennek az a következménye támadt, hogy sűrűbben jelentkezett.

— Fel akarok menni a Svábhegyre pár napra, van egy édes kis macskám, — telefonálta szemtelenül, amikor a titkár egy ízben elküldte, — segítsen hozzá, vezérem, hogy jól érezzem magam... Maga tudja legjobban, hogy az ember egy nőcske kedvéért mi mindenre képes... Itt várok a kávéházban, majd egy negyedóra múlva hordárt küldök a pénzért.

A titkár most is zord arccal fogadta.

— Őméltósága nem ér rá, szerkesztő úr, tanácskozás van nála, nézze, itt vannak a bizonyítékok, — mutatott a fogasra, melyen csakugyan függött néhány kalap. — Belátható ideig nem szabadul, nagyon fontos ügyeket vitatnak meg.

— Lehet, — bólintott Róna, — de ez engem nem érdekel. Okvetlenül beszélnem kell a vezérrel.

— Nem érti, ember? Tárgyal, nem hívhatom ki, szigorú utasításom van rá hogy tilos zavarni.

— Ez az utasítás most nem érvényes, ez egy olyan eset, uram, mint a földrengés, vagy a háború!

A titkár útálta a kövér és tolakodó embert, aki még hozzá büdös, mosdatlan is volt s türelmetlenül szakította félbe:

— Hagyjon békén, kérem. Ha pénz kell, majd jöjjön a közgyűlés előtt. Nem szégyelli magát, mindig itt zsarolni? Nincs több vállalat Budapesten, csak ez az egy?

Róna szemtelenül mosolygott, nem lehetett megsérteni.

— Ilyen nincs több, mert ez uram olyan, mint a takarékpénztár, ahol az embernek folyószámlája van. Bemegy, fizetnek... És nem merülhet ki a hitelkeret.

— Most az egyszer tévedett. Nem lesz pénz.

— Fogadást ajánlanék, ha olyan ember lennék... — De uriember nem fogad olyasmire, amit biztosan tud. Idefigyeljen... Engem a maga gazdája miatt valaki az előbb pofonvágott! Itt a nyoma, látja, az arcomon. Ha öt percen belül nem kapok ötmilliót, olyan botrányt csinálok, amilyet még nem látott Budapest. Vállalja a felelősséget a gazdája előtt?

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

Név: ----------

---------- tábori posta

ÉRIK A VETÉS

(Dulovits Jenő felvétele)